

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi

MAHLAS

Aylık Kùltür Edebiyat Dergisi

Sayı 14 / Ekim 2017

İMTİYAZ SAHİBİ

Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi
Adına Okul Müdürü
Mahmut Yelek

TETKİK EDEN

Ragıp Küçüker
Süleyman Ocakçı

EDİTÖR

Mehmet Fatih Tiftik

YAZAR-ŞAİR

ÂKİF - Akif Sinan
MUAZ - M. Bilal Koşar
MUŞTU - Akif Akyıldız
MAVİ - Bedirhan Bayram
FELLAH - İsmail İkbal Ekici
GİRYÂN - M. Yasir Demirkol
TESLİM-İ RUMÎ - Ö. Faruk Büyükarıslan
MERDÜMGİRİZ - Celaleddin M. Akif Balcı
HİÇKİMSE - Yüksel Furkan Denizler
HODGAM - Abdullah Faruk Çiftler
EKREM EDİP - Melih Yasir Gürler
DİRİLİŞ ERİ - Mehmet Fatih Tiftik
EMİRZÂDE - Muhammed Tuğlu
YÂRE - Mustafa Eray Karabulut
NEDİM - Nedim Baki Dinleyici
PAŞALI - Yusuf Enes Karaman
FISILTI - Ahmet Sinan Demirci
EDWARD- M. Said Akça
YAĞMUR - Safi Öztürk

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Editörden

*"Fani ömür biter, bir uzun sonbahar olur.
Yaprak, çiçek, kuş dağılır, târumar olur."*

Yapraklar döküldü, yine bir sonbahar geldi ve yeni bir dönem başlıyor. Fani ömür olanca hızıyla bitiyor. Arkamızda bir iz bırakabiliyorsak ne mutlu bize!

İnsanın fütursuzca yaşadığı bu zamanda, kalemi elimize aldık, yeni ufuklar açmanın en zarif yolunu seçtik üç yıl önce... Mahlas Dergisi'nin dördüncü yılında bizleri tekrar buluşturan Allah'a hamd olsun.

Sonbaharın getirdiği benzersiz duyguları hayretle kağıda yansıtmaya çalıştık. Çünkü biliyoruz ki "hayret" bizleri sonbaharın dehşetli sarısından, turuncusundan, ölüm ötesi gerçeklere ulaştıracak yegâne nimettir. İnsanı diğer mahlukattan ayıran hasleti de hayret etmesidir. O'nun sanatından sanatlanan insan bu nimetin şükrünü edâ etmelidir...

Hayret! Koskoca üç yıl ne de çabuk geçti...

içerik

Koleksiyoncu'nun Randevusu	06
Eşekliğimizin Anıtı İçimde	10
Tenkî, Vakit, Muvakkit	15
Sokak Satıcısı	22
Muhasebe	25
Hikâye Serisi -II-	26
Selamet ve Tehlike 1.Kısım	29
Yağmur	32
William Shakespeare Anısına	35
Gece	36
Müslümanlar ve İdeolojik Kargaşa	38
Deneme	40
Zavallıdır, Özler	41
Buğday, Dağ ve Akdeniz	42
Uyku	43
Medine'nin Güneşi	44
Şiir	46
Ben	47
Kadir	48
Kelebek	50
buzdolabı şiirleri -2-	51
Şiir	52
Şiir	53
Gönül Gölüm / Ölüm	54
Şiir	55
Şiir	56
Gül Lale	57
Şiir	58

Fotoğraf: DİRİLİŞ ERI

Koleksiyoncu'nun Randevusu

- ***“Onunla tanışmam o gece olmuştu. O vahim gecede, olay mahallinde. Herkes in gözlerinden dehşet saçılıyordu. Yalan yok işim bu olmasaydı, bu durumla iç içe olmasaydım ben de dağılırdım, benim de gözlerimden dehşet fışkırırdı. Lakin dedim ya, alıştım buna, işim bu bir kere. Ölü Canlar Koleksiyoncusuyum ben; kaza, cinayet... Size kötü gelen her ne varsa; onlar nerede, ben orada...”***

Çirkin olmadım asla. Tamam, ölü bedenler çirkin olabilir, dudakları morarmış, tavşan derisine dönmüş beyazlıktaki cesetler pek iç açıcı olmayabilir. Ama ne yaparsınız, ben değilim ki böyle olmayı isteyen. Benim arkamdan ağlamıyorlar ya... Ben sadece topluyorum, siz ne kadar tiksinseniz de benden ve işimden; benim

işim bu...”

Neyse, ne diyordum? Onunla orda tanışmıştım.”

O’ndan önce olayı dinleyin isterseniz birinci tanıktan, o arabadaki ölü canını alamadığım tek fertten:

- “Akşam olmuştu. Ben ve 3 arkadaşım bir mekâna gidecektik. İsmi hatırlamıyorum sadece lunapark kadar renkliydi. Hatta birkaç fark hatırlıyorum: Lunaparkta çocuklar eğleniyor bunda tamamen yetişkinler. Lunaparka babanız yahut anneniz olmadan girmiyorsunuz, buna “dam” olmadan. En vahimi de benim o gece gördüğüm “hakikat” lunaparklarda hiç olmuyor. Ölü Canlar Koleksiyoncusu, olaya intikal edene kadar “o hakikat” benimleydi...”

Etrafta rengârenk balonlar dönüyordu, elma suları, su katılmış ayranlar ikram edili-

yordu berdevam. Halaya benzer bir dans vardı sahnede. Tabi bir kız bir erkekle oluyordu bunlar ne halay başı vardı ne de halay. Elma suyundan tadanlar bağırış çağırış çığlık atarken su katılmış ayrandan içenler uykuya dalıyordu. Fecr-i kazibi görünce çıkmıştık o lunapark kırması yerden. Ben su katılmış ayrandan içmiştim, uykuluydum. Arabayı, elma suyu içen kullandı. Tüm bunlar olurken Ölü Canlar Koleksiyoncusu'nun 'ilk kez orada gördüm' dediği kişi de bizimleydi, ta ki koleksiyoncuyla karşılaşana kadar..." Biraz da Koleksiyoncu'nun yeni tanıştığı yani "-zevkî - h" anlatsın olayı, bizim araçtan çıkışını ve koleksiyoncuyla tanışmasını:

- "Bu ilk ekip değildi yanında takıldığım. Hep yetişkin lunaparkından kişiler bulurum veya bulduğum kişilerle lunaparka gideriz. Bugün de öyleydi. Lakin onu ilk defa görmüştüm buralarda. Cerime Şehri'nde ilk defa bulunuyordu. Bundan öncekilerden ayrıldığımda bizim birimden biri geliyordu ve topluyordu canlarını. Ben de arkalarından bir güzel "**Beni değil kendinizi kınayın.**" diyordum.

Ama bu sefer öyle olmadı, ko-

leksiyoncu farklıydı...

Lunaparkta yeterince eğlenenleri, evcilik oynayanları artık buradan çıkarmak lazımdı. Yarın yine gelsinlerdi çünkü. Ben de onlarlaydım, o kaza gerçekleşene kadar.

Elma suyu içirdiğim direksiyondaydı. Seyir halindeyken karşımıza çıktı herifin biri. Elma suyunun etkisiyle göremedi onu direksiyondaki. Yakınlardaki kubbeye gidiyormuş sonradan öğrendik. Biz Cerime kentini turlarlarken o cerime içinde nür arıyormuş. Ona çarptıktan sonra bizimki direksiyon hâkimiyetini kaybetti, şarampol bizimkileri çağırdı. Ateşle oynamak yasakken gayyâ ismindeki ateş çukuruna bıraktım onları ve her zamanki sözümü söyledim onlara. "**Ben bir şey yapmadım, beni kınamayın; iyi uykular çocuklar, ateşle oynamayın.**"

Sonrasında hiç alışık olmadığım bir şey oldu. Demiştim ya koleksiyoncuyla ilk kez görmüştüm. Onu da beni de bir salona koydular. "Cerime kentinin vazgeçilmezleriyle" "cerime kentinin vazgeçeni" de vardı salonda. Adını bilmediğim bir avuç pelerinli vardı hüküm masası denilen kısım-

da. Sonra cerime sakinlerin-
deydi sıra. Önce elma suyu
içen başladı konuşmaya. Ağzı
konuştu kendinden bağımsız-
ca: “En son elma suyu içtim
ben bununla.” Sonra devam
etti konuşmasına: “Dudağım-
daki acı, bilginiz var mı, ney-
den kaynaklanmakta?” Pelerin
heyeti suskun, gözler bir anda
çevrildi elmacının damına. El-
leri konuştu onun da: “En son
kimin cebindeydi, bilmiyorum
aslında.” Gözler damdayken
ayrankeşe çevrildi bir anda.
Derin bir nefes, suskunluk
bir lahza. Derken başladı ko-
nuşma: “Bu adam kırması,
“-zevkî- hayat” denen yosma!
eğlendi bizimle hunharca.
Şikâyetçiyim bay pelerin, yol-
la bunu en derin çukura.” Sıra
koleksiyoncunun cesedine ge-
lende nûr saçıldı ortalığa. Ben
ve şehrin sakinleri güç yetire-
medi bu nûra. Denildi ki: Gir
o ebedi felaha, her kapı açıktır
sana...

Şehrin sakinleri yollandı
‘gayyâ’ya, Zennûr karşılandı
nûr kapısında.”

Sıra sonunda ben zevkî’ye ve
koleksiyoncuya gelmişti. Bun-
dan sonra top pelerinli adam-
da:

- “Zevkî başladı: Ben, dedi.
Gözler üzerine gelsin diye ça-

baladı, bekledi bir süre. Sonra
tekrar “ben” dedi. Böbürlendi
fütursuzca. Sonra koleksiyon-
cuya yöneldi. Seni ancak ta-
nıdım, sen “ölüm”sün, dedi.
Koleksiyoncu atıldı: “Asla! Ben
ölüm değilim, bilakis diriliş
derler bana.” Ben ve diğer pe-
lerinliler çekildik koltuklarını-
za. Zevkî aldı sazı eline. “Sen
kesinlikle ölümsün, gayyâya
attırdıklarına yemin olsun ki
ölümsün. Sen bu dünya üze-
rindeki en kötü şeysin. Arkan-
da gözü yaşlılar bırakırsın.
Lezzetleri kaçırırsın. Benim
varlığımıza olanak tanımazsın.
Sen nasıl dirilişsin söyle, her-
kes senle yok olurken, insan-
lara yaşamı zehir ederken sen
nasıl olur da diriliş olursun?”

Derin bir nefes, ardından tok
bir ses: Ben diriliş, nam-ı diğer
“koleksiyoncu”. Sadece kolek-
siyona yakışan canlar benim-
le gelir. Cerime sevdalılarını
almadım gördüğünüz gibi.
Ben koleksiyoncu, benim al-
dıklarım nûr kapısına yaraşır.
Lezzetler benle kaçır, doğru.
İnsanlar beni görünce -şayet
görebilirlerse- kaçır, doğru.
İnsanlar, ben koleksiyona bir
can daha eklerken canın ar-
dından ağıtlar yakar. Bunla-
rın topuna belî. Ama ben asla
ölüm veya son olmadım ki...

Ben insan canı yaktıysam da onları cansız bırakmadım. Dirilişim ben. Benim topladıklarım nadide canlılardır; senin zevke şevk ettiğin yerde sırra kadem basanlardır. Benim aldıklarım “canlarını O nūr’a satanlar”dır. Onları toplarım ki O nūr’la onur bulup nurlansınlar. **Ben diriliş işçisiyim; bu insanlar, vuslata benle kavuşurlar...**

*“Ölüm, güzel şey, budur perde ardından haber
Güzel olmasaydı hiç, ölür müydü Peygamber?”*

GİRİYÂN

Eşekliğimizin Anıtı İçimde

Okul saatleri; ama okulda kimse yok... Öğrencilerden hiçbiri, bugün gelmedi... Müdür, evinde... Ev ile okul, aynı çatı altında, benim kaldığım ev de. Kat kat değil, hepsi tek kat... Banyo, tuvalet, iki oda... Banyo, tuvalet deyince aklınıza su gelmesin. Su köyün dışında... Taşdıklarımızı bu mevsimde sobalı odada bekletiyoruz. Banyoya tuvalete koyduğumuz, donuyor...

Hava çok soğuk, ben kapı önündeyim... Oturmuş, karşı tepeye bakıyorum. Her yer bembeyaz; beyaz çöl gibi. Bir eşek tırmanıyor, karlı tepeye... Ardında çocuklar... Ellerinde çubuklar, eşiği kovalıyorlar... Hava karar-mak üzere... Eşek gözden kayboluyor, çocuklar da eşiğin ardından. Gözlerimde uzanıyor bütün mesafeler... Ne tarafa baksam ufukta kaybolan yollar, ovalar, aşıldıkça önüne dikilen dağlar... Geceleri bulutlar arasından bir görünüp bir kaybolan dolunay ya da ayın diğer halleri, yukarıdan yukarıdan göz kırıp duran yıldızlar... Her yer kapkaranlık olduktan sonra da sanki gözlerimi

karşıma alıyor, içlerine içlerine dalıp gidiyorum, nereye gittiğimi bilmeden. Hep aynı tabiat, hep aynı mesafeler ve her seferinde aynı yerden yeniden başlayan yolculuklar...

Metruk bir bina gibi okul, arkamda... Kapıda, niye kimsesiz, yalnız bekliyorum? Vakit geçmeli, içeri girmeli, yemeğimi yemeli, düşünüp durmaktan alabilirsem kendimi belki biraz kitap okumalı ve uykum gelince değil, becerebilirim uyumalıyım. Çoğunlukla uyumaya çalışırken uyuyakalıyorum. Sonra sabah olacak, birkaç lokma kahvaltılık atıştıracak ve okula geçeceğim; oysa sabah serinliğinde, bahçede ya da şırıl şırıl akan dere kenarında, tek başına da olsa ne güzel kahvaltı edilirdi, edilebilseydi... Hayır bu mevsimde değil, baharda da hep aynı... Kalk, haftalık getirdiğin yiyeceklerden ne kalmışsa birkaç lokma atıştır ve kapıdan çık, yan kapıdan gir içeri... Bir odadan diğerine geçer gibi... Birkaç öğrenci gelmişse ders yapacağız, yapabileceğimiz kadar... Üç sınıfta toplam on dört öğrenci var.

Köy ortaokulu gerçeği... Önceki okulumuzun en azından otuz beş öğrencisi vardı, iki ya da üç öğretmeni. Müdür matematikçiydi, fen derslerine de giriyordu, ben Türkçe yanında İngilizce, sosyal bilgiler, din kültürü ve ahlak bilgisi... derslerinden birkaçına daha giriyordum, varsa üçüncü bir öğretmen o da branşına göre birkaç farklı derse giriyordu. Köy ortaokulları buralarda hep böyleydi...

İçeri giriyorum, masanın üstünde bir iki kitap, yıkanması gereken bir iki bardak... Mutfakta, dünden kalmış türlü, çok az... En iyisi yine yeşillik ne varsa doğrayıp salata yapmalı, üstüne kırmızı biber, kimyon döküp bol yağ, bol limon sıkıp yemeli ve çay demleyip içmeli içebildiğim kadar... Önce perdeyi çekiyorum, görse-niz gülersiniz; çünkü pencere elli altmış derece açıyla yükselen baya bakıyor, oradaki karıncalar, böcekler mi dikizleyecek içeriyi?.. Hayır; ama biri inse yukarıdan aşağıya ve adımını atsa camdan içeri, dikilecek tam karşıma... Öyleyse açık olmalı ve kimsenin en azından gelmediğini görmeliyim. Aklım öyle diyor; ama kalbim kendi bildiğinden şaşmıyor... En iyisi görmemek: Kediye görünce gözlerini kapatan fare gibi saçma da olsa davranışım yine de aynı şekilde davranmaya devam ediyorum... Kimse gelmez; öyleyse gözüm ve kalbim gelmeyecek kimselerle ilgilenmemeli... Hazırladığım salatayı bir iki parça ekmele yiyorum, yine tepside

kalmasın diye hepsini bitirince midem taş gibi oldu. Kalkıp namazımı kılıyorum. Yatağıma oturup kitabımı açıyorum ardından. Kitabı okumak için açtım ama öylece açık, elimde duruyor. Ben yine dalıp gitmişim bir yerlere. Kitap okumuyor, kitap yazıyor gibi. Keşke yazsaydım, her şey uçup gidiyor işte. Kendimi zorluyorum, elimdeki kitabı okumak için; ama olmuyor. Kapatıyorum. Yanımdasın... Değilsin, sadece hayalinle avunuyorum, sen bana anlatıp duruyorsun bazen, bazen ben sana anlatıyorum. Bazen ikimiz de susup bakıyoruz, bakıp duruyoruz birbirimize. Bazen Kadir konuşuyor... Hani konuşamayan, hiç konuşamamış olan, acaba öyle mi, kardeşim Kadir konuşuyor. Birden konuşmaya başlıyor ve anlatıyor, anlatıyor durmadan. Sanki bir ömür biriktirdiklerini tekrar dilini kaybetme korkusuyla, kaybetmeden aktarmak, anlatmak ister gibi durmadan konuşuyor, konuşuyorum, onun yerine ben konuşuyorum, bıkmadan usanmadan, kendi kendime... Susuyorum, sessizliği dinliyorum: Ne rüzgâr, ne yaprak sesi... Ağaç olmadığı için civarda rüzgâr çıktığı zaman yüzlerce yılan, tepeleri vadileri aşarak geliyor gibi bir sesle çıkıp geliyor buralara; oysa memleketimin rüzgârları içinde kuş cıvıltılarını taşıyarak gelir, dallara yapraklara salıncak kurmuş periler gibi gönlümüze ferahlık veren bir esinti olur, kâh sabah mahmurduğunda kâh gece yalnızlığımızda

bir dokunup kaybolur, mutluluğumuza mutluluk katardı. Şimdi burada ben hayallerime sığınmış, yatağımın duvar köşesine sinmiş tünekliyorum.

Uzaklardan köpek sesleri gelmeye başladı. Sesler köyün etrafında daire çizerek gittikçe yaklaşmakta... Başımı yastığa koyuyor, üstüme yorganı çekiyor ve elimde öylece tuttuğum kitabı da yanıma bırakıyorum. Köpek sesleri iyice yaklaşıyor... Köye gelen birileri olmalı, gecenin bu vaktinde, merkezden yetmiş kilometre uzakta... Köy denen bu yaylada, gecenin bu saatinde, gelen yabancılara karşılayan köpeklerin sesleri gittikçe yaklaşıyorsa onlar da yaklaşıyorlardır. Gözlerim pencerede, kapıda değil; çünkü kapıdan girmeleri daha zor; oysa pencere önüne gelseler, camı kırıp adım atmaları yeterli... Şimdiye kadar hiç gelmediler yanıma. "Hoca, gündüz jandarma geliyorsa, gece onlar geliyor, bazı evlere giriyor, sabah olmadan da gidiyorlar." Evler köyde, bizim okul biraz köyün dışında... Bizde silah tutkudur; ama ben hep silahtan uzak durdum. Köylü bunu biliyor, köylü biliyorsa onlar da biliyor... Köpek sesleri iyice arttı, daha azgın havlayan köpeklerin yaklaşmakta oldukları belli oluyor, sanki atlılar ya da atlı biri var. Okulun önünden hızla geçen nal seslerini duyuyorum... Köpek sesleri onunla birlikte uzaklaşıyor. Yataktan kalkıp ışığı yakmadan masama oturuyorum. Yan tarafımda müdürün evi var; ama

sanki kimse yokmuş gibi, ses seda uykuda. Sanırım onlar çok erken uyuyorlar. Sessizliği yudumluyor, karanlığı dinliyor gibi masamın başındayım. Uykum Fizan'a kaçmış olmalı...

İşte bunu unutmuştum. Saat yine aynı saat olmalı; ama kaç, bilmiyorum. Her gün aynı olduğunu tahmin ettiğim vakitte o tuhaf sesi duymaya başlıyorum... Ğuu... Ğuuu... Bir baykuş olmalı. Yakındaki elektik direğine tünüyor ve ötmeye başlıyor, eşit aralıklarla, içime dalıyor, ruhumdan bir parça koparıp çıkıyor, daha bir ünlem vakti bile geçmeden, tekrar dalıyor, yırtarak çıkıyor... Bu şekilde ruhum öyle yorgun, bitkin düşüyor olmalı ki bir daha kendine gelemeden uykunun kucağına düşüp kalıyorum. Bir gün, iki gün değil, her gün... İşkence saati geldi çattı yine... Ğuuu... Ğuuu... Ğu... Ğuuu... Ah keşke yanımda olsaydın, hiç konuşmasaydın, konuşmasaydık; ama yanımda olsaydın, uyanık ya da uyuyor olsaydın; ama burada benimle olsaydın, ister miydim, ümidini kesmiş bir hastaya müjdelenen bir ilaç, bir iksir gibi olurdu ama hayır, istemezdim, benim güneşim varsın Doğu'dan hiç doğmasın, ki üstüne kirli kan sıçramasın, Batı'dan batıp gidecek, bir daha hiç dönmeyecek ol-san da sevgilim, sen orada kall.. Ben dönsem de dönemesem de... Tekrar yatağa giriyor, duvara iyice yanaşıp yüzümü buz gibi duvara burnumdan çıkan nefesimi hissedecek kadar yanaştı-

riyorum... Karanlık duvarların dibinde uykuya tutunmaya çalışıyorum yorgana da iyice gömülerek... Seş daha derinden, sanki yorganın da içinden bir yerlerden geliyor gibi... Ğuu... Tekrar ruhumun derinliklerine inmiş gibi, ta derinden dikenli telleri güçlü gagasıyla çekip çıkarıyormuş gibi içimin kanaya kanaya yırtıldığını hissediyorum. Duvar buz gibi, tenim alevler içinde... Soba yanmıyor, odanın içi de buz gibi olmalı... Gecenin ağırlığı git tikçe üstüme çöküyor... Ne oluyor bana, en sevdiğim vakitlerdi geceler... Burada geceler kâbus gibi çöküyor üzerime... Uyku!.. Uyku!.. Ne olur, uyumak istiyorum! Uyku!.. Uğuu.. Uğguu...

...
Yine zor kalkıyorum yataktan, hem soğuk hem bütün kemiklerim ağrıyor... Sanki sabaha kadar yük taşımış gibiyim. Aniden fırlatıyorum kendimi yataktan... Kovadaki kömürü boşaltıyorum sobaya, üstüne tezekleri önce ince ince ayırdıklarımı, yanlarına da daha kalınlarını istifliyor, en üste de birkaç tahta parçası yerleştiriyor, hepsini bir miktar gazla ıslatıyor ve üstünden tutuşturuyorum... Birkaç dakika sonra sobamız gürül gürül yanıyor olacak, iliklerime kadar ısınacağım... Sonra da ılık suyla abdest alır, namazımı kılarım... Akşamki kâbustan sonra yeni bir güne merhaba...
Bugün kar tipi yok gibi ama hava hâlâ çok soğuk... Saçaklardan sarkan buz sarkıtlar, haftalar-

dır tepemize tepemize dikilmiş fırlatılmaya hazır oklar, kılıçlar, kamalar, kargılar gibi... Gözü kazara onlara kayanın ayakları hızlanıyor, hemen altından kaçıp kurtulmak istiyor... Henüz ortalıkta kimseler yok, yine kimse gelmeyecek gibi... Köye doğru yürüyorum, postaneye uğrayıp bir telefon etmem gerekiyor... Birkaç haftadır kimseyle görüşmemiştim, dün aradım, yine ulaşamadım. Postaneye girerken sağ taraftaki köyün ortak çeşmesinin başında dünkü eşeğin beklediğini gördüm, susamış olmalı, çeşme akarsu olduğundan hep akıp dururdu ve döküldüğü yerdeki gölette muhakkak su bulunurdu, büyük küçük hayvanlar fırsat buldukça oradan su içerlerdi. Eşegimiz de susamış, su içmeye çeşme başına gelmişti. Postaneye girdim, memura telefon numarasını verdim, beklemeye başladım, yine cevap yok, bekleyeyim dedim, biraz daha bekleyeyim, duymuyorlardır, erkenden uyanıp dışarı çıkıyorlar, balkona avluya, yine benden erken kalktılar, dışarı çıktılar ama bahçeye gitmezler, muhakkak oralardalar, mutfağa girdiklerinde duyarlar, Kadir karıştırıyor, bozuyor, söküyor, merak ettiği için sesin geldiği ahizenin içini görmek için birbirine bitişirilmiş neyi varsa birbirinden ayırıyor diye telefonu odaya kilitledikleri için duyamıyorlar, bekleyeyim yine ararım diye düşünerek birkaç kere daha aradım, yok duymadılar, her seferinde dışarı çıktığımda ileride

su başında bizim eşeğin yine aynı şekilde durduğunu gördüm... Çok susamış olmalı ama tuhaf değil mi yarım saattir ben burada donmamak için dolanıp duruyorum ama o hiç kımıldamıyor... Hayvanlar insanlar gibi değil ya, onların soğuktan korundukları tüylü, kalın derileri var...

Yine kimseyle konuşmadan okula dönmek zorundayım, akşama bir daha şansımı denerim... Yürüyorum okula doğru... Ayaklarım beni çeşmeye doğru çekiyor... Yaklaşıyorum... Eşek kımıldamıyor... Daha da yaklaşıyorum... Eşek yine kımıldamıyor... Gözleri cam gibi... Bir çizgi gibi gözyaşları süzölmüş aşağıya doğru... O anda korkunç gerçeği fark ediyorum: Gözyaşları buzdan sarkıt olmuş gözlerinin altında, donup kalmış... Bir anıt gibi duruyor... Atların eşeklerin ayakta uyduklarını duymuştum ama ayakta öldüklerini bilmiyordum. Hemen kaçmak istedim oradan... Sanki birdenbire canlanacak, insanlığını haykıracaktı yüzüme. Sırtımı döndüm, duramadım, kaçamadım, yürüdüm hiçbir şey yokmuş, olmamış gibi... Ben yürüdükçe o da yürüdü arkamdan, geldi, yerleşti yüreğimin ta merkezine. Ondan uzaklaşmak için yürüdükçe ona yaklaşıyordum. Şimdi tam karşısındayım, şimdi gözlerimin içine bakıyor donuk gözleriyle. Gözlerinde gözyaşları, buzdan sarkıtlar... Benim de gözyaşlarım gözümün içindeki denizde don-

muş gibi... Buzların altında binalar dev dalgalar oluşturuyor ama bir türlü üstünü saran buz tabakası kırılmıyordu; oysa incecikti, her an kırılacak gibiydi ve ben bir anda içine gömülecekmişim gibi kalakalmıştım olduğum yerde... Kaçmak istiyordum ama kımıldayamıyordum. Hava karardı, kapkaranlık bulutlar kapladı gökyüzünü... Gök güremeye, yıldırımdan kamçısı şaklamaya başladı ve öyle bir yağmur boşaldı, boşaldı ki...

Yağmur bittiğinde çeşme başında donmuş eşek yoktu, yerinde... Eve geldim, yüzümü yıkadım, odaya geçerken penceredeki aksim gözüme çarptı. Çok kötü görünüyordum. Yaklaştım, iyice dikkat edince çeşme başında donmuş eşeğin gözlerimin içinde öylece durup bana baktığını fark ettim.

Yıllar geçti hâlâ orada duruyor, hâlâ orada durup bana bakıyor...

KULABERİ

Tenkit, Vakit, Muvakkit

“Ne içindeyim zamanın / Ne de büsbütün dışında”

Bu dizeler tercümandır hayatına Ahmet Hamdi'nin. Zaman, zaman ve bir kez daha insanca zaman. 1692'nin bugününde dünyadaki “zamana” gözlerini yumdu Kadı Hüseyin Fikri Efendi'nin oğlu Ahmet Hamdi. Baytar Mektebini bırakarak İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden Cumhuriyet'in ilan olunduğu senede mezun oldu. Akabinde Anadolu'da Konya, Ankara, Erzurum'da liselerde edebiyat öğretmenliği vazifesinde bulundu. Kadıköy Lisesi ve Güzel Sanatlar Akademisinde dersler verdi. Nihayet 1939'da öğrencilik senelerini geçirdiği İstanbul Üniversitesine Türk Edebiyatı Kürsüsü profesörü olarak geri döndü. Maraş'tan milletvekili oldu, Milli Eğitim Müfettişliği yaptı. Bu görevlerden sonra tekrar Edebiyat Fakültesine geri döndü ve hayatının geri kalanını bu bölümde geçirdi.

Ahmet Hamdi Tanpınar şiirleri ile öne çıkmış isim. Fakat öz şiirin hizmetkârı şiirlerinin yanında ne Abdullah Efendi'nin Rüyaları yadsınabilir ne de tarihin doruklarında okuyucuyu o diyarlara

gitmeden götüren Beş Şehir'i. Ve daha nice eseri...

Zaman, büyük öğretmendir ne yazık ki bütün öğrencilerini öldürür. Ahmet Hamdi'nin en zor kitabı diye gösterilen “Saatleri Ayarlama Enstitüsü” için bir derleme hazırlamaya kim cüret edebilir?

Karmakarışık ve akıcı anlatımıyla edebiyatta belli bir seviye kat etmiş kitapseverler için biçilmiş kaftan Saatleri Ayarlama Enstitüsü. Sahi, kendinize güveniyor musunuz bu konuda? Bürokrasi, değişim, aç gözlülük, hırs, delilik, cesaret, devlet adamlığı, ihanet ve aklınızın kıyısında köşesinde hangi kavram kaldıysa bütün hepsini kapsayan bir eser.

Konu olarak yozlaşmış değerlerimizi ele alan Ahmet Hamdi'nin okura absürt ve mizahi bir anlatımla asıl anlatmak istediği bir kereden bir şey olmaz düsturuna daha fazla tamah etmemek gerektiğidir. Şüphesiz bir kez diye nitelediğimiz faaliyetler hiçbir zaman “bir” olarak kalmamıştır ve bunun sonuçları bir bir peşimize takılmaktadır. Bunun yanında Ahmet Hamdi'nin okura karikatürize edilmiş karakterlerle

aktarmak istediği hakikatler de vardır. İnsan kendine ters düşen olguları elinin tersiyle itmelidir. Kendisi olmalıdır. Yalan en büyük beladır. Çıkar için insanoglunun yapmayacağı şey yoktur. Ve belki de en önemli mesaj: Dürüstlük, doğruluk, adalet her kesimde farklı nüanslarla vücut bulabilir.

Roman kahraman bakış açısıyla anlatılmış. Kahramanımız Hayri İrdal. Yeni ile eski arasına sıkışıp kalmış ancak gelenekten de kopmamış değişime ayak uydurmayıp karşı çıkan biridir. Kişiliği de tam oturmayan Hayri İrdal çalkantılı yaşamında hep birinin tahakkümü altına girmeye mecbur olmuştur. Yaşadıklarının ihtimaller dâhilinde en kötüsü olduğunu düşündüğünden en kötünün kötüsünü yaşamayaacağı kanaatine varmış ve özgür olduğu fikrine kapılmış. Halit Ayarcı ile Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nü kurmuş.

Gelelim Halit Ayarcı'ya... Üstad dönemin aydınlarından. Şık giyimli, saygın bir adam. Kurnaz, tüccar. Öyle ki kazanca giden yolda her şey mübahtır düsturu nu dahi benimsemiş. Yalan buna dâhil. Hayri İrdal ile Hayri'nin doktoru Doktor Ramiz sayesinde tanışmıştır.

Doktor Ramiz Avrupa'da tıp eğitimi almış Freud'cu bir abimiz. Pozitivisttir. Avrupa'da okuduğu senelerde Psikanaliz kuramında çalışmış. Gelin görün ki ülkemizde bu konuda hasta bulamamıştır.

Ana karakterlere şöyle bir göz gezdirdikten sonra dört bölümden oluşan kitabımızın olaylarına da şöyle bir göz atalım. İlk bölümün adı: Büyük Ümitler. Kendisini tamahkâr bir tavırla edebi kişilik olarak tanımlayan okurlara sesleniyorum: Bu bölümü bitiremeyeceksiniz!

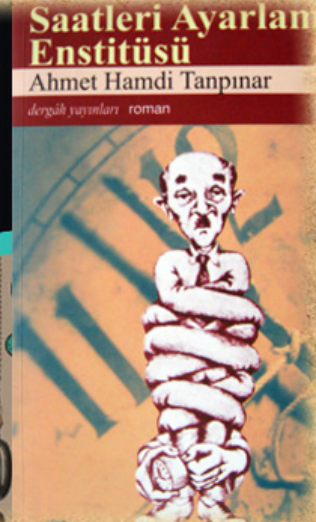
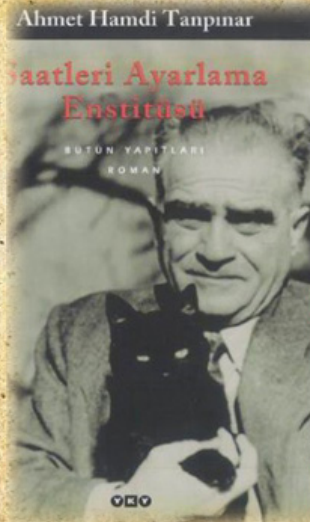
Kahraman bakış açısının en sevdiğim yanı kahramanın, yazarın, kendini anlatmasıdır. Aslında kahraman yazardır, yazar kahraman. Hayri İrdal ağzından Ahmet Hamdi'yi dinlemek de en büyük zevklerden biri.

Başından geçen olayları anlatarak başlamış Hayri İrdal. Ve koca hayatı iki parçaya bölmüş. Halit Ayarcı'dan önce, Halit Ayarcı'dan sonra. Ta çocukluğundan ele alır hayatını. Fakir bir ailede büyümüş olan Hayri İrdal her şeye rağmen mutlu bir çocukluk geçirmiş. Kendisinin asıl doğumu olarak nitelendirdiği bir hediye gelir dayısından: saat. Evinde mutlaka başka saatler de vardır. Bunlar arasında en mühimi de Mübarek'tir. Evet, Mübarek bir saat adı. Babasına dedesinden miras kalmıştır Mübarek. Hayri İrdal dayısından hediye gelen saati evirir, çevirir, söker, takar. Kısacası saatini tanır ve saate merakı gün geçtikçe artar. Nuri Efendi'nin bir muvakkithanesi vardır. Hayri İrdal da orada getir götür işlerini yapar bir yandan da saatleri daha yakından tanır. Muvakkithane nin müşterileri de yok değildir: Abdüsselam Bey, Avcı Naşit, Eczacı Aristidi. Bu yan karakterler

dönemin karma kültüründe her kültürün nasıl ayakta kalma mücadelesi verdiğinin göstergesi olarak Ahmet Hamdi tarafından çok güzel bezenmiş. Nuri Efendi'nin vefatıyla Hayri İrdal'ımız Asım Efendi diye bir başka saatçinin yanına işe girer. Ancak dükkândan saat aşırılmasıyla Hayri İrdal işten çıkarılır. Bunun ertesi günü Hayri'nin halası Hakk'ın rahmetine kavuşur. İşten de çıkarılmasının etkisiyle cenazeye katılmak yerine doğru halasının evine gider Hayri İrdal babasıyla birlikte. Amaç satılabilecek şeyleri toplamaktır. Fakat işler istedikleri gibi gitmez. Hayri İrdal'ın halası tam gömülecekken diriliverir. Babasını ve Hayri'yi kendi evinde yakalar ve kovalar. Absürt değil mi? Hoş bir mülâhaza. Ahmet Hamdi burada ilk bölümü sona erdirmiş. İkinci bölümde Küçük Hakikatler ismini vermiş. Bu bölümde daha ziyade anlatılanların anlatılageldiği için

anlatıldığı düşünülebilir. Ancak unutmamak gerekir ki okuduğumuz kitap Ahmet Hamdi Tanpınar tarafından kaleme alınmıştır ve hiçbir kelime israf kategorisine dahi teklif edilemez. Hayri İrdal askerden dönünce İstanbul'u, değişimine ayak uyduramayacak halde bulur. Kendisi askerdayken babasının vefatı da onu olumsuz etkiler. İş arar bulamaz. Aklından Nuri Efendi'nin müşterisi, aralarında hukuku bulunan Abdüselam Bey'e gitmek geçer. Fakat bu düşüncesinden vazgeçer. Abdüselam Bey ise bir şekilde Hayri İrdal'ı bulur ve Posta Telgraf Mektebi'ne girmesini tavsiye eder. Mektebe başladıktan sonra da Abdüselam Bey kızı gibi gördüğü Emine'yi Hayri İrdal ile evlendirir ve evine yerleşmelerine müsaade eder. Abdüselam Bey'in kendi çocukları evden ayrılır. Bu sebeple yalnızlık korkusu Abdüselam Bey'i Hayri ve Emine'ye de iyice yaklaştırır. Hayri ve

Emine'nin kızı olur. Abdüsselam Bey bu kızcağızın adını Zahide koyacağı yere yanlışlıkla Zehra koyar. Zehra da kendi annesinin ismidir. Kızın adı Zehra olunca Abdüsselam Bey kızcağıza "validem" diye seslenir. İşin garibi kızı da ona "oğlum" demesi için ikna eder. Bütün mirasını Zehra'ya bıraktığına dair vasiyetnameler hazırlar. Ölümünden sonra evde bir kucak dolusu vasiyetname çıkar. Tabi Abdüsselam Bey'in akrabaları bu işi hoş görmeyerek evli çifti mahkemeye verir. Hâlbuki ortada miras kalacak pek bir şey de yoktur. Mahkeme sonucunda vasiyetnameler iptal edilir. Buna rağmen akrabalar Hayri İrdal'ın bir gün sırf şaka olsun diye Şerbetçibaşı Elması diye bir elmas uydurmasına inanarak onu bir kez daha dava ederler. Hayri İrdal ne kadar böyle bir elmas olmadığını anlatmaya çalışsa da mahkeme söylediklerini tutarsız ve akıl dışı bulur. Mahkeme sonucunda Hayri İrdal'a Adli Tıbb'ın yolu görülür. Ve Doktor Ramiz ile de burada tanışırlar. Doktor Ramiz'in hasta bulamadığından bahsetmiştik. İşte Doktor Ramiz için biçilmiş kaftan! Psikanaliz ile uğraştığından olsa gerek Hayri İrdal için "baba psikozu" teşhisini koyar. Bunun anlamı babasını beğenmeyip herkesi baba edinmeye çalışmadır. Psikanaliz için pek mühim olan rüyaları da Hayri İrdal'dan dinleyen Doktor Ramiz bu rüyaları beğenmeyip Hayri İrdal için rüya için liste

bile hazırlar. Görülecek rüyalar! Absürt değil mi? Hoş bir mülahaza! Hayri İrdal'ın haline acıyan Doktor Ramiz sonunda raporunu verir ve hastaneden çıkmasına vesile olur. Hastaneden çıktıktan sonra Hayri İrdal ile Doktor Ramiz çok iyi ahbap olurlar. Şehzadebaşı'nda hemen hemen her türden meslekle uğraşanların bulunduğu bir kiraathaneyi mesken tutarlar ve burada İspritizma Cemiyeti'ni kurarlar. Bu kiraathanede Nevzat Hanım, Selma Hanım, Sabriye Hanım, Semih Beyi Cemal Bey ve Yangeldi Asaf Bey ile tanışan Hayri İrdal, kültürler çakışmasına bir kez daha yakından tanıklık etme ve bunun bir parçası olmaya nail olur. Kiraathanede herkesin bir takma ismi olduğu gibi Hayri İrdal'a da "öksüz" adını takılmıştır. Bu sıralarda Emine vefat eder, Hayri çocuklara bakamaz olur. Pakize adında bir kadın ile evlenir. Hayri İrdal bu çalkantılı döneminde işlere girer çıkar. Cemal Bey'in şirketinde Cemal Bey'in refikası Selma Hanım'a âşık olunca Cemal Bey Hayri'yi şirketten şutlar. Üçüncü bölüm Sabaha Doğru'ya başlarken işsiz bir Hayri İrdal vardır. Yoksulluk ve sefalet içinde kulaç atmaya çalışır. Hayri'nin kızı büyür evlenecek yaşa gelir. Topal İsmail diye bir adam Zehra'yı ister. Hayri bu adamı tekin bulmaz ve vermek istemez kızını. Ancak Pakize üvey anneliğini yapar Zehra'yı çirkin ve sevimsiz bir kadın olduğuna ikna eder. Bu

yüzden Zehra da Topal İsmail ile evlenmeyi kabul eder. Bir gün kahvede otururken Doktor Ramiz, Hayri İrdal'a Halit Ayarcı'yı getirir ve tanıştır. Hayri İrdal'ın hayatının ikinci kısmı bugünden itibaren başlamış olur. Halit Ayarcı saatini tamir etmesi için Hayri İrdal'a verir. Bu münasebetle dost olan Halit Ayarcı ile Hayri İrdal boğazda yemeğe giderler. Bu hoş sohbet muhabbet çerçevesinde de Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nün temelleri atılmış olur. İlk ay pek iş yapmazlar. Klasik ihtiyaçlar alınır. Önce akrabalarından başlamak üzere elemanlar işe alınır. Saygın bir iş adamı enstitüyü ziyarete gelir. Halit Ayarcı da bu adama kısmen yararlanmak için Ahmet Zamani Efendi diye eski bir saat ustası hakkında kitap yazmakta olduğu palavrasını sıkıverir. Hayri İrdal da bu minvalde palavralar sıkımaya mecbur kalır. Ahmet Zamani Efendi diye hayali bir saat ustası oluştururlar. Gazetelere, makalelere konu olmaya başlar Saatleri Ayarlama Enstitüsü. Asıl konu Halit Ayarcı olsa da asıl karakter Hayri İrdal'dır kimilerine göre. Hayri İrdal eski ustası Muvakkit Nuri Efendi'nin mezarını tamirinde gazetecilere verdiği demeçte Ahmet Zamani hakkında atıp tutmaya devam etmesi yangına resmen körükle gitmek olur. Gazetelerde Ahmet Zamani Efendi rüzgârları esmeye başlar. Sonunda Halit Ayarcı palavralarını Ahmet Zamani Efendi'nin Hayatı ve Eserleri adlı

kitapta toplar. Halit Ayarcı'nın sakin tavrına karşın Hayri İrdal büyük endişe içerisinde. Nitekim endişesi karşılık bulur ve Çengelköy'den bir zat kendisinin Ahmet Zamani Efendi'nin torunu olduğunu iddia eder ve soyadını değiştirir. Kiraathanede kurulan İspritizmalar Cemiyeti Ahmet Zamani Efendi'nin ruhunu çağırıp onunla tanışma ve konuşma şerefine ulaşırlar. Absürt değil mi? Hoş bir mülâhaza. Neyse efendim Hayri İrdal'ın refikasına tabiri caizse sarktığı Cemal Bey gayet tabi bir suretle Hayri İrdal'ı düşman tayin etmiştir. Bu Ahmet Zamani Efendi olayının büyük bir palavradan ibaret olduğunu ve asıl saat ustası zatın Fenni Efendi adında birisi olduğunu iddia eder ve hemen hemen her gün bununla ilgili bir gazetede makale ve yazı yayımlatır. Sonunda halk da bu Ahmet Zamani Efendi'nin palavra olabileceğine kanaat getirmeye başlar. Bu kargaşa sırasında Cemal Bey öldürülür. Kim tarafından? Uçkur davasından, zamandan ötürü değil. Cemal Bey karısı Nevzat Hanım ile birlikte Nevzat Hanım'a âşık olan Tayfur Bey diye bilinen bir adam tarafından öldürülür. Böylelikle Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nün tek düşmanı da zamana yenik düşmüş olur. Halit Ayarcı'nın kendisi gibi aydın ve zengin halası Zarife Hala bir kokteyl vermeye karar verir. Her milletten ecnebiyi davet eder. Kokteyl sırasında sahte Mübarek'i herkese tanıtır Hala Zarife. Mübarek'in kadra-

nından bir kapı açılır. İçinden derviş kılıklı yaşlı bir adam çıkar ve "Hoş geldiniz!" der davetlilere. Zarife Hala bu adamı Ahmet Zamani Efendi diye tanıtır. Böylelikle palavra başka bir palavra sayesinde sağlama alınmış olur. Dördüncü ve son bölüme Her Mevsimin Bir Sonu Vardır adını veren Ahmet Hamdi enstitünün sonunu yazar ve noktayı koyar. Kokteylden birkaç ay kadar sonra Amerika'nın bir vilayetinden telgraf gelir. Saat Sevenler Cemiyeti kurulduğu haber verilmektedir. Bu cemiyetle İstanbul'daki cemiyetler ilişki kurarlar. Bu da Enstitü için bir bina yapılması problemini doğurur. Bunun için bir mimar lazımdır. Ancak bulunamaz. İş yine başa düşer Hayri İrdal eski bir bina için oğluyula bir tasarım yapar. Halit Ayarcı bu projeyi ve tasarımı çok beğenir. Hayri İrdal'ın bu projesi tutmuş ve onu tekrar kamuoyunun gündemine oturtmuştur. Ancak bundan sonraki projesi olan Saat

Evleri hoş karşılanmamıştır. Hiç kimse Hayri İrdal'ın yaptırdığı evlerde oturmak istemez. Bu kötü proje yüzünden Halit Ayarcı ben artık bu müessesede müdür değilim diyerek sıradan bir çalışan olmaya karar verir. Halit Ayarcı yeni binanın açılışında yaptığı konuşmadan sonra sırra kadem basar. Yabancı ziyaretçiler Enstitü'yü ziyarete geldiklerinde de Halit Ayarcı'yı da orada bulamazlar. Saati öğrenmek için 0135'i ararlar ve saatin kaç olduğunu öğrenirler. Böyle bir kolaylık varken neden sırf bu iş için bir enstitü kurulduğunu sorgulamaya başlarlar. Halit Ayarcı halen ortalıkta yoktur. Saatleri Ayarlama Enstitüsü rafa kaldırılır. Romanımız da burada sona erer. Satırlar arasına sıkıştırılmış güncel olayların tespiti okuyucuya kaldı. Bizim hizmetimiz burada sona erdi. Sanat her zaman olduğu gibi bir kez daha geleceğe ayna oldu ve tesir etti. Ancak evrensel çıkarımları kısaca anlat-

maya çalışayım. Batılılaşmanın sosyokültürel izlenimlerini en azından dönemin İstanbul'u için ele alabildik. Bu sosyokültürel etkileşimde Ahmed Hamdi sürecin nasıllığını bize haber vermiş aslında. Bunun önemini kavrayana... Saatleri Ayarlama Enstitüsü tam da bu noktada bu sürecin hazin sonuçları ile serseri kimliğini gözler önüne seriyor. Bir medeniyetin kırılması, muasır medeniyetler seviyesine çıkarmak amaç edinilirken medeniyetlikten nasibini almamış medeniyetler seviyesine düşürülen bir medeniyetin sonu olmuştur. Medeniyetin kırılması zaman ile ilişkinin tespit edilmesinde yapılan hatadan kaynaklanıyor açıkçası. Başta da söylediğimiz gibi; zaman en büyük öğretmen, ne yazık ki bütün öğrencilerini öldüren. Ne kadar Ahmet Hamdi'nin karakterleri, tipleri karikatürize edilmiş olsa da, absürtlükle akıcılık bir araya getirilmiş olsa da, gerçek okuyucu; toplumun gerçeğini nokta başlarından cim-bızla kurtaracak sanatsal haz-zın verdiği mutlulukla durumun

tespitinin hüznünü bir arada yaşayabilecektir. Bir eleştirmenin söylemiyle: "Kitabı okurken bolca attığımız kahkahalar kitabın sonuna doğru hazin bir tebessüm bırakıyor."

Ahmet Hamdi'nin bu karmakarışık iç içe girmiş olaylar örgüsünde hakikatî satır aralarına değil de nokta başlarına sıkıştırmıştır dedik. Sahi hakikat var mıdır? Yahut her işte bir hakikat aranmalı mıdır? Orası kitabı okuyanlara kalsın. Bunu tahlil zannedirim benim haddimi aşar. Hoş zaten bu şaheseri ele alarak büyük bir hadsizlik yapmış olduk. Kısaca romanı özetleyerek Ahmet Hamdi'nin eserine ayıp ettik. Okuyanlar bir kez daha okusun, oku-ya-mayıp yarıda bırakanlar da Ahmet Hamdi'ye saygı dunsunlar ve kitaptan uzak dursunlar. Kitabı hiç okumayıp bu satıra kadar gelenlerde hala bir kıpırtı olmadıysa beni affedin. Hadsizliğimde boğulmam için yaratana dua edin.

MUŞTU

SOKAK SATICISI

Hava kararmak üzereydi. İnsanlar evlerine dönmekte, herkes köşesine çekilmekteydi. Soğuk geçerdi kış. Hele bu sene hiç olmadığı kadar soğuk.. Usulca sokuldu sokak satıcısı zavallı çocuk yaşlı bir teyzenin yanına.

.- Bir peçete, kalem... Bir, bir tane almak istemez misiniz?

Hiç orali olmadı kadın. "Soğuk insanların kalplerini de mi dondurmuştu?" diye geçirdi içinden zavallı çocuk. Henüz küçüktü ve anlamakta zorlanıyordu. Sonra birden annesi gelmişti aklına.

.- Ah anneciğim. Sen olsaydın üşür müydü parmaklarım/ huzuru, sıcaklığı yanında bulacağım. İyi ki görmedin bu kötü halini dünyanın, rahat uyu, bir gün elbet sana varacağım...

İstemsizce bu cümleler döküldü ağzından. Evet, annesinin kalbinin sıcaklığına ihtiyacı vardı. Derken aniden yağmur bastırdı. Koşuşturma başladı ve üstü ıslanan çocuk nihayet sığınacak bir çatı bulmuştu. Hayatı bu tarz koşuşturmadan ibaret olan küçük, artık alışmış sadece hayatta kalmaya çalışır olmuştu. Günde bir ufak ekmek bulursa onu yer, bulamazsa su ve ufak tefek yemek artıklarıyla idare eder hale

gelmişti. Annesinin ölümünden sonra sahipsiz kalan çocuk babasından haberdar bile değildi. Alkol bağımlısı olan babası bırak çocuğunu düşünüp aramayı, kendi cesedini bir meyhaneden diğerine atacak enerjiyi bile bulamıyordu kendinde.

Gittikçe soğuyan hava ve artan karanlık artık korkutmuyordu küçüğü. Yatacak bir köşe bulması onu mutlu etmiş ve üşümek için de bacaklarını karnına toplamış uykuya dalmak üzereydi. Aniden bir ses:

.- Hey! Velet. Ne arıyorsun burada. Bilmiyor musun burası bizim çöplüğümüz. Defol git buradan.

.- Abi yatacak yerim yok. Hava çok soğuk. Bu köşecikte kimseye bi zararım dokunmaz. Ne olur şuracıkta uyusam..?

.- kalk git dövdürme kendini dedi ve elindeki sopayla küçük çocuğu sarsmaya başladı. Korkan ve kaçmaktan başka çaresi kalmayan çocuk gecenin karanlığında yolunu bulmaya çalışıyordu. Tam çıkarken az önceki zorba adam gel buraya velet. İşime yarayabilirsin. diye bağırdı. Elinde şıgarası korkutucu bir paltosu olan adam gerçekten korkutmuştu küçüğü. Başına ne

geleceğinden habersiz olan çocuk bir süre bakakaldı ama ikinci bir bağırtıda kendine gelerek ufak adımlarla, korkarak da olsa yanına döndü adamın. Adam pis bir gülüşün ardından sararmış dişlerini çocuğun boğazına geçirecekmişçesine bakıyordu ufaklığa. Artık benimsin diye bir cümle savurdu haince bir gülüşün ardından. Çocuk tekrar çıkmak istese de artık adamdan kaçamazdı ve çaresiz yanında kaldı. Artık onun için çalışacak ve sokak dilencilerinden biri olarak sokaktaki yerini alacaktı. Huzursuz bir uykunun ardından kemirdiği ufak bir ekmeğin parçasını da yanına alarak dışarı çıktı ve dolaşmaya başladı. Önüne gelene utana sıkıla yaklaşıyor ve para istiyordu. Tabii bu hiç kolay değil ve son derece utanç vericiydi. Sokaklarda dolaşarak akşam etti ve istemeden de olsa patronunun yanına döndü. İlk iş gününde çok para getiremediği için patronu çok sinirlenmiş ve onu dövmüştü. Vurduğu her fiske kalbine saplanmış söylediği her söz, her hakareti gönlünü yaralamıştı. Sinirini ufak çocuktan çıkaran adam gitmiş, çocuğu hayalleri ve yalnızlığı ile baş başa bırakmıştı. Köşesine çekilen çocuk uyumadan önce tekrar annesini düşünmeye başladı ve gözyaşları gönül tarlasına can suyu misali yağmur gibi yağıyordu. Dökülen son damlanın ardından gözleri kapanan çocuk tekrar o pis çöplükte uyanacağını zannederken gözlerini açtığı anda içinde bulunduğu oda hiç de yabancı değildi.

Kalktı ve ne olduğunu anlamaya çalışırken annesi, haydi yumurtanı soğutacaksın, diye seslendi. Çok şaşırarak küçük sevinçle kahvaltı masasına oturdu ve yemeye başladı. Annesinin yanında olmak ona büyük bir güven veriyor, aynı zamanda dün olanlara anlam veremiyordu; ama artık o kötü şeyleri düşünmek istemiyordu. Bütün günü annesiyle gezerek eğlenmek istiyor, artık kötü şeyler düşünmek istemiyordu. Önce sinemaya sonra yemek yemeye lunaparka vb birçok yere gittiler. Döndüklerinde çok yorgun olan çocuk annesini öpüp yatmak üzere odasına yöneldi, yatar yatmaz uykuya daldı. Zorba adamın sopasıyla dürtülerek gözlerini açan çocuk gözyaşlarıyla ıslanan yanaklarını sildi ve kafası karışık bir şekilde kalktı. Dilenmek üzere sokaklara dönen zavallı çocuk sinemanın önüne gelince annesini hatırladı ve tekrar gözyaşlarına boğuldu. Az ilerde köşeyi dönünce bir grup genç önünü kesti. Alkol aldıkları ve uyuşturucu bağımlısı oldukları her hallerinden belli olan çocuklar para istedi. İstediklerini alamayan gençlerden biri bıçağına davrandı ve bir hamlede zavallı çocuğun karnında bir delik açtı. Kanamaya başlayan yarayı gören gençler korkup kaçarken zavallı çocuk da son anlarını yaşıyordu. Göz kapakları ağırlaşmış artık onları dahi taşıyamaz olmuştu küçük. Ama içine sığmayan bir şeyler vardı ve bir şeyler mırıldanacak gibi olmuştu yağmur

suyuna karışmakta olan kanını seyrederken. Yolda hareketsiz yatmakta olan çocuğu gören bir gazeteci yanına koştu ve durumu anlamaya çalıştı. Çocuğun son sözlerini kaydeden gazeteci bu kocaman yüreğin ufacık bedene ağır geldiğini anlamıştı.

“Anneme kavuşuyorum sonunda. Ekmek yiyebileceğim bir yere geliyorum anneciğim, ne olur sen de orada ol! İnsanlığı bir çocuk bedeninde kıyıya vurmuş olan toplumdaki kurtuluyorum sonunda. Bekle beni anneciğim, kavuşuyorum sonunda sana!..”

Ve son uykusuna bu sözler ile dalan çocuk ebedi istirahatgahında annesine kavuştu.

İnsanlık tarihine kara leke olarak kazınan sahipsiz çocuklar kıyıya onların cesetleri ile vuran insanlığımızı bize ne zaman hatırlatacak!?

MUAZ

Muhasebe

“İnsan kendi problemlerine kafa yoruyor.. (Daha doğrusu yoruyor mu..?) Başkalarınınkine ise ah-raz. Hâlbuki beraber var değil mi bu varlık..? Yalnızlığın sınırlarını çizen değil mi toplum..? Hayır. Yalnızlığın sınırı çizilemedi henüz. Çizilmiş olanlar da aşındırıldı bireysellik fikirleriyle. Damar kesildi teknoloji bıçağıyla. Kan akacak. Ama ıslanmıyor gönül tarlaları. Yetmeyecek bu kan, taşlaşmış bu kalpleri yumuşatmaya. Nereye kadar sürer..? Meçhul..

Kan kesilince boşanacak sımsıcak kelimelerin umudu var içimizde. Kalpler yeni bir tohuma muhtaç. Taştan tarlaları yeşertecek cansuyunu bekliyor insanlık. Bencillik pınarını kurutacak hareketi arıyor endişeli azınlık.”

Dedi ve nefes aldı. Düşündü. Gözlerine odaklanmış biz çift gözde kayboldu bir süre. Bu kaybolma belki de daha etkili olacaktı Afili üç beş cümleden. Kim bilir kaçınıcı kişiydi cümle kurma hevesinde olan, karşısında. Hiç biri sözü öze indirmek için uğraşmamıştı. Söylemek için söyleyenler daha da yalnızlaştırıyordu. Artık söylemeye değil, düşünmeye, sevmeye, katlanmaya kararlıydı, kendisine bakan bir çift gözde, büyük manayı sezerken. Derken ufak bir çıtırtı ve yine harekete geçti dil.

İnsanı topluma çeken, fikirleri, sevgileridir. Parası yahut mevkii değil. Hangi toplum içine itildiğimiz..? Sosyal toplum... Medya toplumu.. Vs. Vs... Toplum mefhumu

kaldırılınca sosyal medya ile, geriye fikirlerin kalıntıları dahi kalmadı. Sahte ilişkiler kapladı etrafımızı ve sosyallik yeni anlam kargaşalarına itildi. Kaç kişi beğendi paylaştığın “fikirlerini”..? Kaç arkadaşın var internette..? İnsana bu sorulara vereceği cevaplar ile değer biçilir oldu.. Gölgesiyle tanımlanır oldu İnsan. Aslından uzaklaştı ve bu dahi unutturuldu. Kendini aramalı insan.. Afili cümleleri en sade haliyle kendine söylerse belki bir ipucu yakalayacak. Belki kendi ile tanışacak..

Bir nefes molası daha.. Gözler tekrar birbirine mıhlı. Adeta ufak bir sorgulama halinde. Şatafatlı cümleleri dile getiren sadece dil mi , maşdarı gönül mü..? Düşünce dünyanın ne kadar etki ediyor zahirine..? Bu yalnızlıktan kurtulmak için, insanları bu yalnızlıktan çekip almak için önce kendine bakmayacak mısın..? Kendi başına bir dünya, fikirlerine sahip çıkınca ayrı bir âlem olduğunu fark etmeyecek misin artık..? Bu yalnızlık cümleleri kendinle çelişmeyecek mi..? Ve bir mesaj sesi bozdu sessizliği.. Umursamadı. Sosyal çukurdan bir çığlık dağıtıyor dikkatleri. Uzun bir soluk aldıktan sonra tekrar dökülmeye başlıyor kelimeler.. Bu sefer gözyaşları görünüyor aynada. Kaybolduğu kendi gözleliydi, dinlediği kendi sözleri..

Kendi iç hesaplaşmasına sahne olmuştu zihin köşkünün aynalı duvarları..

MUAZ

-II-

-İyi geceler Züppe. -iyi geceler Bukalemun.

-lacivertler adam öldürmüş Bukalemun.

-lacivert adam öldürmez, kırmızı öldürür.

-ölen kırmızıymış.

-o zaman saygı duyalım hatırasına, bu gece de onun için boyayalım vücutlarımızı kırmızıya.

...

Düşünceliydi Züppe. Renkleri düşünüyordu. Neden hepsinin bir manası vardı ki? Neden biz kırmızıyız onlar lacivert? Neden onlar iyi biz kötü? Neden onlar önemli biz önemsiz? "Neyse" dedi Züppe "alışmak iyidir düşünmek kötü."

Sesler geliyor. Bağrıışmalar, küfürler ve koşuşturmaca. Kırmızılar, hapishanenin en koyuları. Koşuyorlar. Merdivenlere hiç acımadan aşağı iniyorlar. Merdivenler bağıri-

yor. Duyuyor Züppe bağırişları. Merdivenlerin çığlıklarını. "aşağı inmeyin, yapmayın!" Duvarlar "gitmeyin!" diye yalvarıyor. Ancak ne yazık ki kulakları mühürlenmişti koyuların. Duymuyorlardı. Koşuyorlardı.

Aşağı indiler, bilgeleri dinlemediler, duvarları ve merdivenleri duymadılar. Yapmamaları gerekeni yaptılar.

-Ne oldu Züppe?

-Kırmızılar yapmamaları gerekeni yaptılar.

-Ne yapmamaları gerekiyordu?

-Düşünmemeleri gerekiyordu. Alınmamaları gerekiyordu. Üzülmemeleri gerekiyordu. Öfkelenmemeleri gerekiyordu.

-Kırmızı kırmızıyı neden incitir ki? Kırmızı kırmızıya neden mor der ki? Kırmızı kırmızıya neden kızar ki?

-Unutma Bukalemun alışmak iyidir düşünmek kötü.

-Buna nasıl alışacağız Züppe?

Kırmızının kırmızıya ihanet etmesine nasıl alışacağız?

-Alışacaksın Bukalemun. Nasıl lacivert mahkumların üstünlüğüne alıştıysan, nasıl gardiyanların buyruklarına alıştıysan, nasıl kırmızı olmaya alıştıysan buna da öyle alışacaksın.

Arkasını döndü Züppe, Bukalemun'u orada bıraktı ve aşağı indi. Merdivenler eskisi gibi yeşil değildi. Son konuşmalarından bu yana birçok şey değişmişti. Gardiyanlar yangını söndürmüşlerdi. Artık kırmızılar çok daha dikkatliydi. Rahat günler geride kalmıştı.

"Rahat günler..." gülümsedi Züppe.

...

Züppe düşünmemesi gerektiğini biliyordu ancak kırmızının kırmızıya ihaneti aklını kurcalıyordu "Nasıl olabilir böyle bir şey?" diye sormadan edemiyordu. Bukalemun'a düşünmemesi gerektiğini söylemişti. Haklıydı da. Ama dayanamıyordu. Sormak zorundaydı.

...

-Nasıl olur Bukalemun?

-Ne nasıl olur?

-Hapishanenin belki de ilk kırmızısı nasıl diğerlerine ihanet eder?

-Unuttun mu züppe. Kırmızılar kötüdür ve kötülük yaparlar.

Züppe olayı kavramıştı. Kırmızılar kötüydü ve kötülük yaparlardı.

...

Züppe koğuş kapısını açtı ve içeri girdi. Ortalığa şöyle bir göz gezdirdi. İçerideki herkes bir şeylerle meşguldü. Filozoflar bir şeyler okuyorlardı. Dalaksız, Dombili, Kambur ve Hafız yatıyordu. Keş ve Avukat konuşuyorlardı. Onların yanına gitti ve avukatın yatağına oturdu. Sohbeta dahil olmaya çalıştı ancak başarılı olamadı. Tam kalkıp yatağına gidecekken üst ranzanın altına yazılmış "YUH!!!" yazısını gördü. Bir an Avukat'a bunun ne olduğunu sormayı düşündü ancak sonra vazgeçti. Koğuşta yapacak bir iş bulamayınca bari bahçeye çıkayım dedi. Hiç olmazsa sarmaşıklarla konuşurum diye düşündü.

Bahçeye çıktı ve oturma yerlerinden birine oturdu. Tam sarmaşıklara nasıl olduklarını soracakken zihninde lacivert bir ışık çaktı ve şu sözler belirdi. "olmaman gereken zamanda olmaman gereken yerdesin". Züppe gülümsedi ve "ben kırmızıyım" dedi.

Sarmaşıklarla olan sohbet gerçekten lacivertti. Hapishanenin ne kadar güzel olduğundan, bu hapishanedeki imkânların başka hiçbir hapishanede olmadığından, bu hapishanenin ne zorluklarla kurulduğundan, bu hapishaneye düşmek için ne kadar suç işleyen insan olduğundan falan bahsettiler. Sarmaşıkların anlattıkları bir kulağından girip ötekinden çıkıyordu. Bir süre sonra hiç duymamaya başladı. Sadece sarmaşıklara bakmaya başladı. Gözlerini boş boş sarmaşıklar üzerinde gezdirirken gözü bir yere takıldı. Bir beyazlık. Hayal olup olmadığından emin olmak için gözlerini ovuşturdu. Hayal değildi. Sarmaşıkların arasında katlanmış bir kâğıt duruyordu. Kâğıdı almak için uzandı. Sarmaşıklar hala konuşuyordu. “Hapishane, hapishane, hapishane...” kâğıdı aldı. İçindeki gerçekten çok merak ediyordu. Kâğıdı açıp içindekini okuyacakken beyninde lacivert bir ışık çaktı “olmaman gereken zamanda olmaman gereken yerdesin.” “ben kırmızıyım” dedi züppe ve kâğıdı açıp okumaya başladı. Kâğıtta bir şiir yazıyordu.

Hepimiz sarmaşıktık geldiğimizde
Yeşil, capcanlı ve meyveye
durmuş

Sarmaşıktık diyorum ya
Kimimiz birbiriyle sarmaş do-
laştı
Kimimiz taşla odunla

Birbiriyle olanlar iyiydi
Diğerleriyse kötü

Ancak sonbahar geldiğinde
Hepimiz kuruduk

Kuruduk ve baharı bekledik
Bahar geldiğinde Kimimiz uya-
namadı.

Züppe şiiri okudu ve kâğıdı yeniden katlayıp cebine koydu. Aklından şu mısralar geçiyordu. “birbiriyle olanlar iyiydi, diğerleriyse kötü”. “Acaba bunu kim yazmış?” diye düşündü züppe. Tam bu sırada yine o tanıdık ışık çaktı zihninde “alışmak iyidir, düşünmek kötü.”

Boş ver dedi Züppe kendi kendine. “Sarmaşıkların arasında bulduğum birkaç sıralı kelime bunlar.” dedi kendi kendine.

Gardiyanın hafif peltek ama tok sesiyle uyandı züppe. Etrafına bakındı. Her şey normal

görünüyordu. Şimdi yataktan kalkıp hazırlanacaktı ve her şey önceden olduğu gibi devam edecekti. Kırmızılar yine kırmızı, lacivertler yine lacivert olacaktı. Yine başgardıyan ve müdür onlara günlük protokolü uygulayacaklar ve gün sona erdiğinde gardıyan onlara yatmalarını söyleyecek ve onu dinleyeceklerdi.

Züppe tam yataktan kalkıp hazırlanacakken içeriye başgardıyan girdi. Bu hiç iyi de-

gildi çünkü Züppe bu adama bakınca sanki iblisin insan kılığına girmiş hâline bakıyormuş gibi hissederdi. Adam hem lacivert hem kırmızıydı!

Züppe aklından bunları geçirirken başgardıyan züppeyi kolundan tutup sürüklemeye başladı. “Sana düşünmemeni söylemiştim.” dedi.

FELLAH

Selamet ve Tehlike

KISIM:1

Bölüm:1

Eskiden güvenlik görevlilerinin bulunduğu kulübeden geriye üç metrelik bir çukur ile arkasındaki basketbol sahasına bakan duvar kalmıştı. İçeriye doğru sokulunca sağ yoldan yokuş yukarı çıkmaya karar verdi. Bu yolun solunda minaresinin ön yüzü çökmüş, camları kırılmış bir cami vardı. Caminin altındaki dernekte buluştukları ve maç izledikleri günler aklına geldi. Daha o vakitler fenafillah hayalleri kurardı. Sağ tarafında ise genişçe bir düzlük bulunuyordu. Eskiden bu bölgede bir yükseköğretim merkezi vardı. Ancak bu düzlüğe, eskisi gibi yokuş

üzeri gittikten sonra ve yolun sağında rastlamış, asıl yol aynı kalmıştı. Köşeyi dönünce zamanında kartopu savaşı yaptıkları, kimi zaman yarıştıkları, en çok da bunaltıcı derslerden bir nebze olsun rahat nefes almak için yürüyüşe çıktıkları yolu koşarak geçti. Belki o günleri yâd etmek için, belki korktuğu... Eski girişin oraya gelmişti. İçeri girmekte tereddüt göstermişti. Cesaretini toplamak için derin bir nefes aldı. Zaten bekliyor olduğu tehlikelerden ve tuzaklardan hiçbiri ile karşılaşmamıştı. Arkadaşlarının anlattıkları düşünülürse şu ana kadar yaşaması bir mucizeydi. Asasını sıkıca kavradı. Sonra aklında riskli ama bir o kadar da temkinli bir hamle/

hareket (içerde sanıldığı gibi bir düşman varsa hamle, yoksa hareket. Ancak Dervişin içeriden bir düşmanın çıkacak olmasına verdiği ihtimal sürekliliği azalıyordu.) geldi. Asayı yanına alması demek, potansiyel saldırılarda hızlı bir karşılık demektir. O ise bu şansını bir kenara bırakıp ikinci seçeneği seçiyordu. Kalkan savunması. Zaten içeride dişli bir düşman varsa asanın ilk etapta bir faydası olmayacaktı. Bilhassa şu an, yani enerji deposu boşalmışken o asanın sıradan bir tahattan hiçbir farkı yoktu. Bunu düşünmüş ve asayı bırakmıştı. Cesaretini toplamışken, tekrar kaybetme riskine girmeden içeri atıldı. Gözleri ile kızıl ötesi ışınları önce sağına, sonra soluna gönderdi. Tam o esnada kendisine doğru bir varlığın yaklaştığını hissetti. Bundan nâşi serian sarı ışığını açtı.

Gelenin devasa bir yaratık olduğunu fark etmeden hemen önce acele ederek ve bir anlık gafletle elini kalbine götürmüş ve kalkanını aktif hâle getirmişti. Canavarı görünce onu haklayabilecek güçte olduğunu fark etti. Ancak bunun için de asaya ihtiyacı vardı. O, daha rakibini görmeden onun gücüne "Amenna!" demiş ve dolumu çok uzun süren kalkanını aktif hale getirmişti.

Bu canavar, 9 yıl önceki Büyük Harb'in vuku bulması sonucu yok olduğuna inanılan ve kayıtlara geçirilen 1789 türden biriydi. "Ekici4200" Kod adlı bu canavara halk arasında kısaca

42 denirdi. Isakson ve İsmailson şirketlerinin ortak yapıymıydı. Üstün zekâlı "Murak"ın DNA'sı kullanılarak geliştirilmiş, ancak büyük bir fiyasko ile sonuçlanmıştı. Bunun ve gelişen olayların neticesinde İ. İ. Ekici intihar etmiş, malları da devlet tarafından müsadere edilmişti. 2 oğlu kurşuna dizilmiş, kızları (sayısı yirmiye aşkın) DEVLETLİ'ye hediye edilmişti. Sağ kalan tek oğlu ise kayıplara karışmıştı.

Kalkanının süresi 1 saattir. Bu sürede artık ne kaçabilir, ne saldırabilir. Kapana kısılmış bir şekilde beklemek zorundaydı. Canavar yaklaştı, 9 bacaklı kılız bir yaratıktı. Aslında canavar küçümsenecek kadar zayıf değildi.

Derviş yalnızca, o bu üstün muhafaza kalkanı için değmez diye düşünüyordu. Derviş onu pek hatırlamasa bile canavar onu çok net hatırlıyordu. Söze ilk 42 başladı:

-Sol cenahın pervasız paşası ne hallere düşmüş, dedi. Her harfi çıkarırken vücudu ayrı bir oynuyordu. Nefesi, Sulta gezegenindeki rüzgârlardan daha pis kokuyordu. Paşa, Derviş'in etrafında, sözlerine devam etmek için izin beklemiş gibi üç tur döndü. Sonra böğürmeye başladı. Derviş'in, onun kahkaha attığını idrak etmesi çok uzun sürmüştü.

-O gün çok kan döküldü, dedi Paşa.

-Asıl muharebeden sonra kan döküldü. Orada yaşanan vahşet hafızamdan silinmiyor. Silmek de

istemiyorum. Ama oradaki sadece bir bidayetti.

-Ben buralarda değildim. Zaten vatan olarak da bu toprakları hiç accept etmemiştim.

Canavar hiddetlendi. Etrafa saldırmaya başladı. Öfkesini kontrol edemiyordu.

-Kabul edip etmemen umurumuzda değil. Vahşete göz yumdun. Kaçarak kurtulabileceğini sandın. Ama şimdi buradasın. Avucumun içindesin.

Derviş bu sözlere karşılık vermedi. Elinde kalan son enerjileri de kayınbiraderi ile communication için kullandı. Bunun faydasını göremeyince efsunkâr asasına nasıl ulaşacağını düşünmeye başladı. Daha sonra efkâr-ı garibelere daldı.

Derviş, derbeder hayatının geri kalanını yine o eski (beş yıllık) kervansarayında geçirme gayesi ile bu harabeye gelmişti. Hampalarından(!) firakının tek sebebi burayı bir mabet olarak görmesiydi. Okuluna bir kutsallık atfedilmesini hep beğenmiş, bunu yapanları yıllarca mümtaz sayarak nüfuzuyla someplaces'e yerleştirmişti. Şimdi bunların hepsi geride kalmıştı. Büyük Harp kâinatındaki birçok şeyi değiştirmişti.

Kalkanın süresi biterken iki buçuk metre ötedeki asasını almak için ne şekilde hareket etmesini planlayan derviş, rakibine serzenişte bulundu.

-Sen avantajlı, ben dezavantajlıyım. Kardeşim. Sen benden üstünsün. Gel sana biat edeyim. Hizmetine gireyim.

-Sefil insan. Benim için yapabileceğin tek şey kendi sonunu kendin getirmendir. Seni öldürmeye 9 sene evvel karar vermiştim zaten.

-Harpten bu yana çok zaman geçti.

-Ama hiçbir şey değişmedi. 4 yıld...

Sözlerini bitirmesine fırsat vermeyen derviş, kalkanın süresinin bitmesiyle çevik hamlelerle rakibini şaşırttı. İlk hücumda 42'nin bütün zihni piyadeleri mahvu perişan olmuştu. Derviş ise zihnî değil, bedeni taarruzdan yanaydı. Asasını iki eliyle sıkıca kavradı ve kanat modunu kullanarak canavarın arkasından merdivenlere geçti. Koşar adımlarla üst katlara çıkmaya başladı. Zamanında buradan yemekhaneye koşarlardı.

Derviş, eskiden mescidin de bulunduğu 3. kata gelmişti. Artık çarpışmak için yeterli dolumu tamamlamıştı. Canavar ise bütün aptallığı ve ihtişamıyla hantalca yaklaşıyordu. Derviş asayı doğrulttu. Öldürücü bir atış için tek şansı vardı. Ve ateş etti.

TESLİM-İ RUMÎ

YAĞMUR

Kiraz yapraklarının arasından bahçedeki yirmi kadar çamı seyrediyorum. Karaçamlar biraz çirkince ama bizim köyün kurak toprağında bile kolayca yetişir. Kuraktır bizim köyün toprağı, çakıllı zemin su tutmaz. Yaz kış tek parça çamur olmazdı. Bana da öyle dediler zaten “Çamur olmayan yerde ağaç mı yetişir hoca, işine bak.” Baktım işime. Evimin karşısındaki tepelere bin fidan diktim.

O tepelerin toprağı biraz daha karadır bizim tepelere göre. Kadioğulları Fidanlığı yeşil bir benek gibi belirdi iki yokuşun arasında. Gençtim o zamanlar, sırtımda su taşıyıp dikmişim fidanları. Yetmemişti Mandı’da delinmedik yer bırakmayıp su bulmuştum da iki yüz metreden getirmiştim. Devletin suyuymuş, izinsiz kullanılmazmış, bir de ceza yedim. Ama yetiştirdim karaçamları, üç beş vişneyi, ayva-

yı.

Aralarına köyümün sarı üzerine yeşil puantiyeli tozlu manzarasını gören bir yere kahverengi odundan yüksek çatılı bir de çardak kondurdum. Oturdum çardağa, köydeki tüm evlerin dikili olduğu çakıllı tepelere baktım. Boş, renksiz, şehirler gibi sarı ve gri renkli tepeler. Aralardaki peri bacaları gökdelenler gibi rahatsız edici ve kuru bana bakıyordu. Tamam, evimin manzarasını bir nebze güzelleştirmiştim ama fidanlarımın gördüğü manzara içler acısıydı.

Sıvadım kollarımı, her bir peri bacasını yeşil kauçuğa sardım. Aldım elime kırmızı boyayı, tepelerin üzerine bùyükçe “AĞACI SEV” yazdım. En kurak tepe dahi ağaçla dolmalıydı, ağaç yetişmiyorsa dahi ağacı sevdirmeliydi.

Gençken öyleydi tabi şimdi camdan seyrediyorum çamli-

ğ1. Büyüyüp serpilen ağaçlar iyice yayılmıştı çukura. Çardak fark edilmez olmuştu. Bir de çamlığın hemen aşağısına yan yana diktiğim altı kavak düz bir çizgi gibi uzanıyordu. Her kardeşim için bir tane. İlk diktiğimde hepsi karşı çıkmıştı gençliğin ateşiyle ama şimdi hepsi gölgesinde dinlenip bana dua eder.

Kuraklık vurdu bu sene köyü, Mandı'dan getirdiğim suyu da kuruttu. Çıktım bahçeye. Dünyanın en güzel bahçesi... Bir tarafta uzunca bir kiraz ağacı evimin pencerelerinin önünde yapraklarıyla manzaramı süsleyen. Yanında asmalı çardak içindeki salıncakta torunlarım sallanıyor. Çardağın bitiminde karaçamlar, çamlığa gidemediğim zaman oraya olan hasretimi gideyor. Öteki tarafta balkonun altında kümeste bildircinlar, aşağısında kağrı arabasının tekerleklerinden yapılmış çatısıyla bahçe kapısı, iki yanında şahin heykelleriyle dikiliyor. Seslendim çocuklara “Çocuklar haydi uçurtma uçurmaya gidelim, birer bidon da su alın yanınıza, Anadolu’ya koyun.” Kuraklık kötü olmuştu, hiç olmazsa yeni çıkan fideleri sulamak gerekirdi.

Uçurtmaları da aldık ya-

nımıza, atladık Anadola, çıkmaya başladık tepeyi. Anadolu diğer arabalara benzemez hal Eski topraktır, gitmek için yol istemez, ona her yer yoldur. Biraz takırtı tukurtuyla çıktık çamlığın arka tarafına. Bıraktım çocukları Mandı’ya mantar toplasınlar, oynasınlar, ben de geçtim çardağa, koydum suyu ateşe. Çaysız iş yapılmaz nasıl olsa.

Aradan biraz vakit geçti, bir elimle çayımı içip diğer elimle fideleri sularken Yağmur geldi, benim koşturabilen en küçük torun. Oğlan çocuğuna Yağmur diye isim mi konur, koymuşlar işte. Elinde kocaman bir mantar “Dede” dedi. “Benim bahçemi kendim sulayabilir miyim?” Bir de mantarı uzatıyor, rüşvet verecek aklınca. Canıma minnet alsın sulasın ufak bahçesini. Her torunum için ufak bir bahçe ekledim fidanlığa, üç beş çam, bir vişne, bazısına da dağ eriği diktim.

Yağmur durdu, yüzüme baktı şaşkın bir ifadeyle “Dede önceden hep Allah sulardı ağaçlarımızı, şimdi neden biz suluyoruz, Allah’ın suyu mu bitmiş?” dedi. Çocuk işte bilemedim ne diyeceğimi. O sırada Asım Ağa geldi. İlk fidanı diktiğimden beri en büyük

destekçimdi Asım Ağa. Suyu da onun sayesinde bulmuştum zaten. Sırtında sazı, gözünde kolormatik gözlükleri, selam verdi çardağa geçti kendine bir çay doldurup sazını eline aldı. Ben de Yağmur'u ona gönderdim, Asım Ağa daha iyi bilir, ona sor diyerek. Çocuk soruyu tekrarladı. Güldü Asım Ağa, "Allah'ın suyu bitmez." dedi. "Allah seni çok sevmiş de melek yapmış." Nasıl der gibi ben de Yağmur da yüzüne baktık. Devam etti "Bulutlar Allah'ın bidonlarıdır. Suyu alır oradan oraya götürür. Sonra her melek bir damlaya tutunur o suyla ağaçları sular. Şimdi ağaçları sulayan sensen melek de sensin." dedi. Sonra aldı eline tezenesini söylemeye başladı.

***"Otlar yerden Hak diyerek bitermiş.
Yağmur Hak'tan gelir Hakk'a gidermiş."***

YAĞMUR

William Shakespeare Anısına

Yola düştüm. Sağımda ucu bucağı gözükmeyen sürüler sıradanlaştı. Solumda kalpsiz taşlar katılaştı. Yine de vazgeçmedim. Yoluma devam ettim. Ben gittim, o gitti. Ben gittim o gitti. Kaldırımlar da çaresiz bir noktada yapayalnız beni terk etti gitti.

Evvelce pek çok dostum olan yadigar çıkarıcılar da pek tabii gittiler. Bir ben kaldım koskoca evrenin küçücük cisimciğinde. Ne hüdayda kaldı, ne erik dalı.

Yeni hiç bir şey yoktu. Yalnız eskiler vardı. Eski dünya da birşey söylemedi bu sefer. Kim kime üstünlük kuracaksa bu dünyada. Dönüp dolaşıp aynı yere gelsek bile ne değiştirirdi ki tekerrür etmesi tarihin? Gençliğe vergi olan süs müydü? Zamanın didiklediği. Depderin çizgileriyle alnımızda çizili olan esenlik, mutluluk ve keder. Ve keder ve hüznün. Zaman. Evvet. Tam da üzerinde. En gözde varlıkları canavarlar gibi tüketen zaman. Öyle bir öğretmen ki bu zaman, öldürür tüm öğrencilerini. Hayır. Yetmedi bu kez sevmesine kalbimin. Zaman, hikâye dolu yıllarına bir yenisini daha ekleyerek gidiyordu çıkınına. Kimse karşı koymadı, koyamayacak da amansız tırpanına. Ömrümüzün anları sonlarına uçuşuyor. Her zaman, geçince zamandan geriye sadece zaman kalıyor. Hızla yuvarlanıyorlar ardı ardına çırpınarak. Tutmak istercesine öne atılanları. "Doğan varlık gün ışığını görür görmez, zaman armağanını yok etmeye koyulur."

Aklın dengesi bozuldu. Yüce müzikten etkili bir çare, daha huzur verici bir ilaç var mı? O halde köçekçe suiti Ulvi Cemal Erkin'den.

Bütün dünya bir sahne! Sırası gelen girip sırası gelen çıkıp oynuyorlar. Kadın erken veya bir başka. Hepsi birer oyuncu.

Yitik! Perdelik bir ömür.
Yitik, perdelik bir ömür.
Yitik, perdelik bir ömür.

Son-lan-dı!

Yediden yetmişe. Herkesin ömrü.

MUŞTU

GECE

Saat gece iki. Soğuk, şehri işlediği günahlar sebebiyle dondurup kırmak istemişçesine sert, düşen bir çiğ tanesi, düştüğü yeri yakıyor. Yağmur yağmak üzere, gök gürültüleri ve görünen şimşekler, bir annenin çocuğunu azarlarken ve arada bir vururken bağırması gibi şedit, lakin içinde inceden bir şefkat barındırıyor. Bu upuzun caddede yürürken turuncu sokak lambalarının altından, kırık arnavut kaldırımlarını, uzun ince ağaçları seyrediyorum, paltomun artık içeriye girmek için tüm gücünü harcayan soğuğa karşı koymaktan aciz olduğu ve onu, kıpkırmızı olmuş, sanki bozuk bir musluk edasıyla akan burnumda derinlemesine hissediyorken, aklımda hala Cemal Abi'nin sözleri yankılanıyor. "Çok cahiliz gençler, çok! Okumuyoruz, okusak da bize dayatılanı okuyoruz!"

Bize kim ne dayattı ki? Ne okumamız gerekiyordu da okumadık?

Attığım her adımda ayalarımdaya oluşan acıyı fazlasıyla hissediyorum. Mekan'a daha çok var ve gecenin bu saatinde yürümekten başka bir çarem yok. Ani gürüldemeler düşüp bayılmamam için bir sebep teşkil etmekte.

Cevizlipark göründü, her seferin-

de ortadaki ulu cevizi gördüğümde aklıma Nazım'ın şiiri gelir.

"budak budak, şerham şerham ihtiyar bir ceviz.

Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında."

Gerçekten de bu ceviz 'emanet' bırakma-alma konusunda hep yardımcı olmuştur. Bir buluşma ayarlanmışsa, bir eylem olacaksa buradan başlar, kaçış buraya-dır. Belli başlı saklanma yerleri vardır, kimse bulamaz. Ağacın dışında küçük bir ip bulunur, ip çekilirse tahta basamaklı halatlı bir merdiven düşüverir. Tırmandıldıktan sonra merdiven itinayla çekilip dürülür ve yüce ağacın dalları arasında olacak olaylar seyredilir.

"Yapraklarım gözlerimdir, şaşarak bakarım.

Yüz bin gözle seyrederim seni, İstanbul'u."

Bu herifin ne kadar samimi olduğu tartışılır, bizim camiada da pek sevilmez. Akrabası olan Münevver Hanım'ı kocasından ayırıp Piraye'yi yüzüstü bırakması, onun için vatandaşlıktan çıkıp ülkesini terk etmeyi bile göze alan Münevver Hanım'ı Varşova'da bir kere bile ziyaret etmemesi mide mi bulandırır. Ama güzel yazmış! Cevizlipark'ta bir bank bulup oturmalı... Donmak üzereyim ha-

berim yok. Hâlâ düşünüyorum. Darmadağın olmuş durumdayız. Biz, Müslümanlar! Bir sürüden dağılmış koyunlar gibiyiz! Ve gün geçmiyor ki, ayrılan koyunları bir kurt kapmasın... Gün geçmiyor ki müslümanların canı yanmasın.

Dermanım kalmadı, cevizin dibine çöküverdim. Aklımdan aynı anda binlerce düşünce gelip geçiyor. Sırtımı ağaca yaslamış, incin top oynarken ağlamak üzereyim, lambalar birer birer sönüyor gibi. Lambaları söndüren rüzgâr mıydı? Yoksa soğuk mu? Lambalar biziz, rüzgâr onlar. Soğuk ise cehaletimiz ve tembelligimiz olabilir mi?

Muhtelif düşünceler diyarında yeni şeyler türetmeye çalışırken, uyudum uyuyacağım. Ama hayır, çok küçük kızıl noktalar halinde bir grup görüyorum. Evet, insanlar! Bunlar bizimkiler ise, yaşadık, değilse öldük!

70'li yıllar... Bu dönemlerde duvarlara kendi fikrini destekleyecek yazılar yazmak propaganda için çok mühim. Biz İslam'ı savunurken, onlar Komünizm'i savunuyorlar. En azılı düşmanlarımız onlar. Bizimle taban tabana zıt fikirleri olması ve bunu ciddi manada destekliyor olmaları şu ağaçtan düşen cevizden daha küçük bir beyinleri olduğunu gösteriyor! Ama bir dakika... Başımıza ne geldiyse iletişim kuramamaktan gelmedi mi?! Başkalarını kulaktan dolma bilgilerle anında yargıladığımız için böyle zillet içerisindeyiz belki de! Bile-

miyorum...

Gittikçe yaklaşıyorlar. Upuzun bir sessizlik... Kızıl noktalar azalmış. Kızıl noktalar aslında sigara imiş. Gözümü açmak için çabalıyorum. Bu yüzler bana çok tanıdık! İyice yaklaştılar. Hepsi palto giymiş ve belli ki hepsi de üşüyor. Yaklaşık 20 kişiler. Bu en öndeki...

Cemal Abi! Bu en öndeki Cemal Abi ise, diğerleri de bizim çocuklardır. Bir anda vücuduma can geldi. Doğrulmaya çalıştım, olmadı. Abi yanaştı:

-Oğlum, iyi misin?

-Üşüyorum, Abi...

-Mehmet! Şu hırkalardan birini ver bakalım.

Aralarından birisi, elindeki torbadan kalınca bir hırka çıkarıp uzattı. Hayır, onu tanımıyorum. Görebildiğim kadarıyla simalardan tanıdıklarım var. Bu ya bir rüya ya da ölmek üzereyim. Anlayamıyorum.

Cemal Abi tuttu kolumdan kaldırdı. Bir iki tane hafif tokat attı, biraz olsun kendime geldim. Biraz su içtim. Hala anlayamıyorum. Bu saatte, bu havada bu adamların burada işi ne! Öyle ki beni kurtarmak için gelen mübarek zatlar olduklarını düşünmeye filan başlamıştım.

-Abi, napıyorsunuz?

-Yazıya çıktık be oğlum!

-Bu saatte, bu havada mı?

-Evet!

Bir türlü aklım almıyor! Bildiğim mübarek zatlar yazıya çıkmazlardı ama...

devamı gelecektir...

MERDÜMGİRİZ

Müslümanlar ve İdeolojik Kargasa

Türk müslümanların Anadolu'ya göçü ile birlikte bir alışma sürecine, bir kültürel etkileşim sürecine girildi. Çeşitli isyanlar her ne kadar müslüman Türk coğrafyasında eksik olmasa da müslümanlar dini birliklerini koruyabilmişlerdir.

Ancak 1789 yılından itibaren İmparatorluk'ta yayılan milliyetçilik akımı ile Müslüman Türkler ardından da Tanzimat ve siyasilleşme ile Müslümanlar arasında bir siyasi İslam veya daha doğru deyişle İslamî tartışmaların eksenini devletin de o dönemdeki sorunlarından da etkilenecek, ideolojileşme sürecine girdi ki biz daha bu süreci atlatmadan cumhuriyet ilan edilince Müslüman Türk halkı sosyolojik bir açmazla düştü. Bu açmazdan çıkabilmek için milliyetçiliğe sarıldı. Bilinmelidir ki dünya tarihinde her millet farklı dönemler geçirmiş ve sosyolojik gelişimini tamamlamak için zamana ihtiyaç duymuştur. Türkiye'ye ge-

lindiğinde ise biz bu hassas dönemden geçerken, milletimiz çok şiddetli savaşlar geçirmiştir. Bu nedenledir ki biz fikri telakki etmemiz, özümsememiz gereken zamanda çeşitli savaş ve darbelerle uğraştığımız için tam olarak ne üzerimizde etkili olan fikre adapte olabildik ne de kritiğini yapabildik. Zamanın ilerlemesi ile birlikte de özellikle Müslüman camia her fikri akımdan "yarım yamalak" bir şeyler nemalanarak yoluna devam etmeye çalıştı/ çalışıyor. Bu nedenle "yeni fikir" olanca ihtiyacımıza rağmen bu topraklardan çıkmamıştır. Tabii bu durum Müslüman Türk halkı üzerinde de dönülmesi gayet zor olan problemlere, hatta teknolojinin etkisiyle kurdeşene yol açmıştır.

Fikir akımlarının tam manasıyla "evrimini" tamamlayamadığımız için fikir ilerledikçe yeni fikre adapte olmak daha da zorlaşıyor. Bu problem taassuba, hayalperestliğe yol açarak hep bir

eski özlemi, hep bir eskiyi geri getirme çabasına neden oluyor. Unutulmamalıdır ki şu anda sahip olduğumuz fikre 200 sene önce millet olarak sahip değildik ve eğer biz hâlâ bir öncekini takip etse idik bu fikir seviyesinde olamazdık. Önemli olan bir fikri benimserken bize ne katacağıdır. İsterse bu fikir dünyanın en ücra köşesinde çıkmış olsun. Önemli olan ilk planda birey olarak düşünebilmemizdir. Çünkü öz benliğimizle dini benimser, öz benliğimizle ibadet eder, iman ederiz. Asrı Saadet'e bakıldığında her Müslüman olan sahabe önce kendi benliğine "la ilahe illallah"ı benimsetmiştir. Bir birey olduğunu sonra "müslüman" veya Türk vb. olduğunu fark ederse dahil olmak istediği, hizmet etmek istediği topluma daha iyi hizmet verebilir. Çünkü her ne olursa olsun toplum halkın her türlü kesiminden olan bireylerden oluşur. Ve bu bireyler birey (beşer) olmaları sebebiyle, üstüne üstlük Türkiye gibi sosyolojik olarak sıkıntılı bir dönemden geçen halktan oluştuğu için bu toplumun yanlışlarını, eksiklerini görebilmek adına önce birey olduğumuzu anlamalıyız. Bizler Doğu ile Batı arasında sıkışmış bir toplumuz. Ne mazide kalan güzel günlerin hatırasını unutabiliyor ne de durumu kabullenebiliyoruz. Günlerimiz suni tartışmalarla, ne dünyada ne ahirette sorarlar kabilinden meselelerle geçiyor. Müslüman olmak bizim için ya bir ego tatmin vesilesi veya kendi popüleri-

temizi arttırmak için bir araç gibi. Yeniyi düşlerken bile eskiyi hayal ediyoruz.

Milletimiz zar zor atlatılabildiği her fikri merhaleden bir yara taşır. Muhafazakârimiz bir yandan "Osmanlı bakiyesi" hayat tarzını devam ettirmeye çalışıyor, bir yandan da neslini, mazisini hatırlatacak bir birey olarak yetiştirmeye çalışıyor ve aynı zamanda oğlunun/ kızının en "modern" eğitim kurumlarında okumasını istiyor. Bu noktadan sonra önümüze ya "taassup" timsali bireyler veya bu modern sistemden geçememiş, malumatfuruş "bilginlerin arasında rüzgâra göre savrulan insanlar veya da kendi aslını inkâr eden haramzadeler çıkıyor. Bir yandan geçmişin yükünü taşımak, bir yandan da geleceği yaşamak imkansızlığı içerisinde savruluyoruz.

Öncelikle benliğimizi fark etmemiz gerek! Biz ferdî olarak kimiz? Akıl bâliğ olmak ne demek? Bir gruba mensup olmak bizim bir "kimliğimiz" olduğunu göstermez, aksine eğer kendi bilincimizin farkına varmadan bir grup edinmeye çalışırsak kendi kimlik bunalımını holiganlık ile saklamaya çalışan bir teröristten başka bir şey olmayız. Unutmayalım ki fertler toplumu oluşturur, toplumlar fertleri değil...

EDWARD

Dünyalık işlere kaptırdık kendimizi. Bir parçamız hâline getirdik. Dünya için yaşar, dünya için üzülür olduk. Ölümün bize yaklaşılabileceğini hiç düşünmedik. İhtimal dahi vermedik. Her gün yüzlerce ölüm haberi izledik televizyonda. Şehitler, savaşlar, kazalar, cinnet geçiren aile bireyleri, eşini öldürenler... Her birini birer soğukkanlı katil edası ile izledik. Gelip gidenlerden bir helallik bile isteyemedik.

Yolun yarısı 35 demiş Sıtkı Tarancı. 46 yaşında ise hayatını kaybetmiş. Yolun yarısını bilebileceğimizi düşünecek kadar aciz olduk. Gün geldi. Ölüm yakınlarımızın da kapısını çaldı.

Ölümün doğumdan daha gerçek olabileceğini unuttuk. Doğmadan ölenleri göz ardı ettik. Bayram namazı muamelesi gösterdik. Bayramdan bayrama hatırladığımız ibadet gibi oldu ölüm. Ölümünden ölüme hatırladık. Ölenin arkasından üzüldük; Ölümün bize gelebileceğini hiç düşünmeden. Kendi halimizden çok gidene üzüldük. Çünkü biz daha yaşayacaktık. Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya, yarın ölecekmiş gibi ahirete çalış diye hadisi şerif vardır. Biz asla ölmeyeceğimiz için dünyaya çalışıyoruz sürekli. Çünkü bizim yaşayacak çok şeyimiz vardı daha. Yaş olabilir ise eğer elli altmış o zaman başlarız ibadete. Sonra da kalkar boğulmak üzere olup iman eden firavunlara lanet ederiz.

Ölümü bir bitiş olarak gördüğümüzden bütünü bunlar. Dünyanın bizdeki önemini gösterir. Halbuki ölüm bir başlangıçtır. Kendinden emin olan için bir bayram, bir düğündür belki de. Fakat biz sadece o düğüne şahitlik ederiz. Er kişi niyetine diyerek... Bizim de evleneceğimiz aklımıza gelmeden. Beyaz düğün elbisesini giyip topraktan eve girebileceğimiz aklımıza bile gelmez. Bu zamana kadar yakıştıramadık belki de kendimize.

Artık kalkmanın vakti... Bu dünyada düğüne hazırlık vakti...

EKREM EDİP

Zavallıdır, özler...

Bugün yine kâğıdın kalemin başına oturunca “Bir gün yazacak bir şey kalmazsa nasıl serpilecek yüreğime huzur taneleri ?” diye sordum kendi kendime. Bu telaş sürekli sarar kalbimi. Sonrasında yalan dünyanın düzeni gelir aklıma. Âşık olanlar, çekip gidenler, uçaktan düşen bir bombayla annesini kaybedenler, özleyenler, ağlayanlar, hatıralara takılı kalanlar, sevdiklerinden uzakta olanlar ve daha yüzlercesi (bir iki şey de siz ekleyiverin gönlünüzden) gelir gözümün önüne. Denizler mürekkep olsa yaza yaza bitmez ki bu dertler derim, ne kadar klişeleşmiş olsa da.

Sahi niye bitmiyor insanın derdi? İnsanın kalbi neden acının memleketi oluyor her seferinde? Aklımın hapishanelerinden kaçtığında bu sorular bir ses yankılanır kulağımda “Dünyada rahat yoktur.”

Derin bir nefes çekerim ciğerlerimin uçlarına kadar. Dişlerimi soğukluğuyla titreten, sayısız “ah” barındıran, eylülün ilk rüzgârlarına benzeyen bir nefes...

Gözyaşı gibi bi nefes.

İnsan demiştik değil mi? İnsan.

Zavallı.

Ağlayarak gelmiş dünyaya. Bakanı olmazsa ölür. Biraz büyür, elinden tutan olmazsa düşer. Bilmez, sorar. Sonra yine bilmez, bilmez, bilmez. Ben artık bildim dediğinde her şeyi unuttur. Onun hayatta kalmasını sağlayan kalbi bile onun emrinde değildir. İncecik bir çizgi üzerinde yürür. Gözleri kapalıyken.

Muhtaçtır, cahildir, unuttur, hatırlar,

özler.

-Yine nerden geldik ya buraya?-

İnsan talihsizdir bu konuda. Bir kâğıda, çiçeğe, söze, sese, kokuya, bir kaldırım taşına, kaleme, yağmura, kaydeder kayıtlı olanı.

Bunlardan bir tanesi bile seneleri ayları geri getirir. Akrebin, yelkovanın dünyasını tersine çevirir. Olan insana olur sonra. Dedik ya zavallıdır insan. Hatırlar.

Hatırladıkça, özler, özler ve daha çok özler.

Zavallıdır,

özler...

Buğday, Dağ ve Akdeniz

-Buğday-

Toprağa minnettarlığımızdandır ne biterse orada
Ne biterse yerde şükrü kadardır
Bir sazın tellerindedir rengi toprağın
Dudaklarda hep o keskin zaman
Hep aynı yerde biter adımlarımız
aynı yerde doğar ve büyür ne biterse orada
Rüzgâr ayırt etmez saçakların rengini
Bu yüzdendir sabittir toprakta hayat
Su imzasını atar gökyüzünün
Dikenlerin ciddiyeti bundandır
Nice yoruculuğunu hayatın anlatacak
ancak dikenlerdir
Dikenler, mühürlenmiş dalları hep o karanlık tarafıyla bulutların
Topraktan sivrilerek gözü kara ve fedakâr
direniş aşısını yapar zeytinlerin
Bir anız gününde yakılan cesetlerin
hesabını sorup
Hesabını verip giden dikenlerdir.
Ve bir gün geçmişi iyi okuyan bir tarla tohum
Bir olup karar verince hayat yeşerir
yeniden başlar sarı ufuklar
yeniden eser samyelleri
Samanlar örnek gösterilir yeniden
Kavaklar ikame ederler ne vacip kılındıysa
ve buğday
baş gösterir kuru türkülerle
buğdayın
Güneşe teşekkürünü sarı samanlar üstlenir
Göklerden düşen bir ışıkla bilinir buğday
İnsan en kutsal köşesine koyar onu
Buğday ve insan topraktan biter ve
toprakta biter
Dağlar kabul etmese de yükün tamamını
tarlaların hâmişi dağlardır.
Tofosların devletten büyük olduğunu kabullenmek böyle başlar

DİRİLİŞ ERI

Uyku

Karanlık olduğundan
Ölüme benzer
Konuşamadığından
Düşünebildiğin için
İçin kanadığı için yaraların
İçin parçalandığı için de
Bir o kadar
Hayatın ta kendisidir
Uyku
Miskinlik hilen de olabilir nefsin de
Bedeninde bir yakıt vazifesi de
Görebilir
İnsan uykudayken görebilir
Ama basiretini de bağlar aynı zamanda
Düşman uyumazmış
Rockçılar sakal bırakmazdan önce
Öyle derlerdi sakallı adamlar
Ama Sakalsızlar da derlerdi bazen
Ama sakalsızlar genelde faiz yerlerdi
Gerçi şimdi sakallılar da yiyorlar
Her neyse işte bu bir meclis adam
Şunu derlerdi ki
Su uyur düşman uyumaz
Ben artık uyuyamıyorum da
Son bir sorum olacak bu mevzuda
Sonra devam edebilirsiniz sakallılar ve sakalsızlar
Uzun zaman oldu uyumayalı
Artık ben de uyuyamıyorum
Söyleyin sizin düşmanınız olabildim mi?

YÂRE

Medine'nin Güneşi

Ey Zübeyr oğlu
Meşru son halife
Makamı,
İnkıtaa uğramış Hasan ile.

Küffarı boğan sonun
İlk hamlesi.

Güneş doğar sabah olur
Medine sabahı
Şafak sonrası.

Umut güneşi
Medine'nin Güneşi

Yâ İbn-i Zübeyr, sensiz doğum
Babadan oğula geçmiş zulüm.
Ben asrı aşan zayıf bir kulum
Onlara kalsa ben bir Sol'un

Ey Ayşe'nin yeğeni
Sana demedikleri "Hazret-i"
Yezîd'e dedikleri
Çalınsın başlarına

Son hamle sağlam, cehte devam
Çıkmış ortaya
Kâbe'nin hakikati.
Yıkım getirir mi hakikati?
Getirmiş işte

Kâbe'yi vururken ebrehe taşları
Yanlış hedef
Hicri 8 Mekke fethi
73 değil.

Batma!
Bu kadar erken?
Kendi ışığından, göktekinden, Huruç'ta
Kılıcı, kendi, yanıyordu yalap yalap
Böyleydi. Böyle emreylemiş Çalap

Ya İbn-i Zübeyr
Benden selam söyle
Bendesinden Nebi'ye

TESLİM-İ RUMÎ

Bugün de içimi karartmayı başardılar bayım
Tarih: Kaptan'ın doğumu'17
Yer: Yeraltı Karanlık Orkestrası
Olay: Spontane
İçimi karartmayı nasıl başardıklarımı anlatacağım
Buraya bu yüzden geldik bayım
Yer Altı Orkestrası'na
Olay yerine
Size tüm gördüğüm lağım kokusundan
Ve yeraltı hapishanesinden bahsedeceğim
Bayım oraya düşmemeye imtina edin
Lakin
Yeraltında üstündeki kadar vücut bulun

Bu orkestra elesefiye
Şaşırmayın her biri marjinal
Güya şefi yok
Yalancılar bayım
Hem beyinleri yok hem yalancılar
Biliyor musun sorsan hepsi kitap okur
Şiir yazar
En kötüsü de bu
Hepsi şiir yazarlar
Kitap okumazlar bayım
Okusalar böyle olmaz
Okusalar ilan etmezler
“Ey yeraltı orkestrası ben âşık oldum gibi
Bir de sanki bir şiir yazdımış”

Tek amaçları beni öldürmek
Bencil miyim?
Âşık olabilecek kadar
Ama bayım asla âşık olmayacağım
Ağzı lağım kokan bir kıza
Âşık olmayacağım
Yeraltı orkestrasının daimi şairlerine
Çünkü onlar âşık olamazlar
Platonik bir aşkı da yaşamak için ihtiyarım
Kalbim bunu kaldırmaz
Aslında bayım gençsin diyor annem
Daha çocuksun
Ben çocukken çok gülerdim bayım
Şimdi ağlayamıyorum bile.
Âşık olabilecek kadar çocuk değilim,
Ve âşık olamayacak kadar ihtiyarladım.

BEN

Işıklar kapanıyor
Ve yine karanlıklar doluyor odama
Uyku zihnimi bulandırırken
İzin veriyorum
Kalbimin aklımın yerini almasına
Sonra tiz bir fısıltı duyuyorum ruhumda
Bedenimi soğuk bir esinti gibi
Ürperten bir fısıltı
Sen diyor
Kış güneşlerinden daha sıcak
Denizlerden daha kuru
Ve kömürden daha beyazsın ancak
Yoksan da olur diyen bir nida duyuyorum peşinden
Hemen yok oluyorum tüm noksanlarımla
İnsanları seyrediyorum yokluğumda
Her biri kış güneşlerinden soğuk
Denizlerden ıslak
Ve kömürden kara olan insanları

Gün doğuyor ve uyanıyorum
Sabah güneşinin ilk aydınlığında
izin veriyorum
Aklımın kalbimin yerini almasına
Sensin diyor yürek kabartan fısıltı
Yoksan yok olurdu manası hayatın
Çünkü sen hissetmediğinde
Kalmıyordu kıymeti yaşamamanın
Sana dokunmayan güneş ne kadar sıcak olabilirdi
Sen ıslanmadığında deniz kuruydu
Ve senin görmediğin kömüre kara denilebilir miydi?
Ben miydin kilidi hayatın?
Var olmuştu her şey benim varlığımla
Hiç dönüşmüştü yine yokluğumda
Oysa ben karanlığa ve ışığa muhtaçtım
Düşünmek ben olmak ve halden hale girmek için
Yok sayılmam için karanlığa
Var olabilmek için aydınlığa
Hiçliğim için zihnime muhtaç
Bir ben vardı ortada

YAĞMUR

Kadir'im, yaralı yüreğim, kanatları kırık güvercinim!
Bugünü size ayırmışlar; oysa bütün günler sizin olmalıydı, parçalanmış ciğerparem!..
İnsana değer verilen bir ülke olsaydı ülkemiz, eğlencelik çekirdek gibi mi olurdu aramızdaki yeriniz?
Hepimizden çok seviliyorsun; ama sadece görününce var, gözden ırağa düşünce yok olansın!
Sen havaya sigara dumanı yükleme dışında kimseye sorumluluk yüklemeyen sigara dumanının gibi bir görünüp bir kaybolan varsın, gözden kaybolup tekrar görününceye kadar gerçekten kaybolansın!
Sen sadece gözleriyle yaşayan, ağzı var dili yok bir cansın!
Sen sadece annesinin karnında ömrünce ölü yatan canlı, bebekçe büyüyen ve bir türlü doğmayan ihtiyarsın!
Sen benim "milyer"li ciğerim, kalbimden daha canlı atan kalbimsin!
Sana "Hakkını helal et, vicdan azabım!" bile diyemedikten sonra ağzı var dili var olmak... Benim çilem de bu olsa gerek!..

KADİR!

Siz Kadir'i bilir misiniz
Hani iki dil bilir; ama dili kilitlidir
İçi de sessiz midir bilmem ki
Niçin oynar dudakları sanki
Kıvrak dudakları
Yüzümüze üfler bulutları
Dilimiz dolanır
Erir elimiz
Erir gözlerimiz

Siz Kadir'i bilir misiniz
Hani vaktin tik tak'ları gibi duramazken yerinde
Niçin kayar gözleri bazen sol yere
Bin savaş artığı gibidir Kadir
Ama bağları koparmıştır bir kere
Bazen hatırlar mı Kadir bilmem ki
Niçin kayar gözleri bazen sol yere
Kadir!
Kadir, dilidir kalbimin dilimden öte
Bende çılgılık, gözyaşı, ölü sessizliği
Kadir'dir yaşayan içimde
Bazen hatırlar mı Kadir bilmem ki
Niçin kayar gözleri bazen sol yere

Hadi Kadir anlat bize kendini
İntikam mı alıyorsun
Eğleniyor musun âlemlerle
Benim gözlerim sığmaz mı diyorsun kelimelere
Konuş Kadir
Konuş hadi
Anlat bize kendini

...
Kadir, dilidir kalbimin dilimden öte
Kaderimizi taşır gözlerinde
Kıvrık dudakları
Yüzümüze üfler bulutları
Dilimiz dolanır
Erir elimiz
Erir gözlerimiz
Kadir sade bir gözdür belki
Sonsuzu taşıyan, sonsuza akan
Ve bitimsiz...

Bir sonsuzluk kelebeği daha uğtu, güneşle bütünleştii, gözden kayboldu. Onu izleyen 42 meraklı tırtıl... Hepsinin yüzü buruştu, bakışları dikleştii, acımağlı bir hal aldı. 42 tırtılın 42'si de bilmedi nereye gittiğinin kelebeğin, bir gün kendileri de gidene kadar da bilemeyeceklerdi. 42'si de eğdi başlarını üzerinde oturduğu yaprakları kemirmeye başladı. Hayat devam ediyor. 42'si de bir sonsuzluk kelebeği olup güneşle aşkla ulaşmaya gideceğinden habersiz, kozasına bürünmek için aceleyle kemiriyor yaprakları. Kozalara bürünüyor hepsi birden, daha aceleci olanlar daha önce bürünüyor kozalarına. Çıkıyorlar kozalarından kafasını kaldırıp güneşle fark edenler bu güzelliğe karşı koymuyor, başlıyor çırpmaya kanatlarını. Gitmeyenlerden başka kimşenin bilmediği o gizemli yolculuğa atılıyor, güneşle kavuşuyor. Güneş için, ışık için yaşadığı bu ömrünü yine güneş için, ışık için bitiriyor...

MAVİ

buzdolabı şiirleri-2

içimde bir nefret, elimde bir hañçer
kelimelerin kalbine saplıyorum
yüz üstü düştüğüm kaldırım itiyor
bedenimi, bir kez sormadan öylece
yakıyor ateşle ince bir kalem

aşk denen hoyrat bir arazide gidip
en susuz çölde yürüyorum gündüz
aşık oluyorum uzak bir serâba
varıyorum dedikçe, yavaş yavaş
ölüyorum derinden, inlemeden

yıllarca kavruluyorum o sıcakta
tek söz edeni atıyorum göklere
seviyorum diyorum ben, seviyorum
sonra susuzluk sarsıyor bedenimi
ölüyorum ölüyorum, bilmiyorum

ölünce bir beyaz sayfa açılıyor
bir küfürle başlıyorum o seraba
sonra ölmediğimi farkedebilmek
şükrediyorum tanrıya hiç durmadan
kapatıyorum kapağını yavaşça

Bu, göklerden gelen emirdir.
Yer-gök bu muştuya sevinir...

Önce kalp düğümlenir
Lezzet alamaz can
Zehir olur yaşam
Bulamaz heyecan

Azrail yeryüzüne
Mühür ruhuna iner
Gözler
Toprağı sular
Ve sevgililer
Dizleri döver

Zor çıkar son nefes
Olur boğaz düğüm düğüm
Kesilir ses

Kalp hüznülenir gözden yaş iner
Gelen tesellilerdir, fayda gelmez
... öldü deyû selâ verirler
Ölen bedenlerdir derler, âşıklar ölmez...

GİRYÂN

Avlu sessiz, kuşlar dilsiz, insanlar kırılğan
Özgürlüğüne kavuşan her kelime kanatlanamaz düşer kalır öylece
Uzun bir süre aldı sonsuzluğu hatırlaması belki de gafletini anlamaması fayda yok, çare yok, fikir çok
Hayal edemezdi ki
Etse bile korkmazdı
Klişe laflar asıl mananın genetiğiyle oynamıştı ki bu da musibetin habercisiydi
Gözün yaşı dindirmezdi çektiği acıyı
Yaradan tayin etti
Anlamsızlık içerisinde afallamalar dalga boyu
Bir yükselir bir daha düşmez kapıp götürür tuttuğunu nerden anlayabilirsin senden alıp götürdüğünü.

PAŞALI

GÖNÜL GÖLÜM

Zaman ırmağı akıyor gölüme
Bazen bulutlar ağlıyor
Bazen rüzgarlar üflüyor
Tadlanıyorum gitgide

Yüzgeçli umutlarım var gölümde
Birer birer avlanıyor
Güneş utanıp kaçıyor
Hava kararıyor gitgide

ÖLÜM

Hayat treninden indim bugün
Sanırım ücretiydi ömrüm
Ne kadar eski bir duygudur
Bu sakinlik, bu huzur

FISILTI

Oturuyorum
Defter kalem var yanımda
Bir de, bir küçük gül, yakınımda

Kırgınlığı belli,
o kan kırmızısı yapraklarında.
Güzelliği altında sakladığı,
Küçük ama etkili silahlarında.

Konuşunca, irkiliyor insan
Çıkmayan sesinden gelen
hüzün kokusundan

Diyorum, bunları alıyım kaleme
Aktarayım insanlara,
Nasıl bakılması gerektiğini güllere

Yanaşmıyor kalem kağıda, denesem de
Bana diyor.
Bırak, bu sevdayı anlatamazsın benle
Anlayamazlar bunu,
Gülle konuşmadıkları takdirde.

Bırakıp iki dostumu, dönüyorum güle
Muhabbete dalıp,
samimi bir dost daha ediniyorum, kendime

Ayrılık vakti gelince,
Veda ediyorum
"Sesinden hüzün kokusu geliyor"
dediğim güle

HİÇKİMSE

son yaprağı sararırken
kahverengi köy yolları
arasındaki çamin
kereste olacağı gün
yakın mı
yoksa uzak krallıktaki sarışın
zenci feodal
neden duymuyor insanlar
incir ağacı
yetiştiren harabenin sesini
bombalardan iki gözü kör kurşun
nice can almış mermi
özgürlük için
neden masum taklidi yapıyor
arkasında hançer saklayan beyaz

EMİRZÂDE

Gül Lale

Gül şarabı içmek için dikenlerini çıkarır
Şarabını içer posasını atarmış
Yanık sen bu yolda güle benzersin
Bu yolda yanık, zalim

En güzel renge lale sahipmiş
Su gülün ayaklarına kapanmış da fayda etmemiş
Yanık sen bu yolda laleye benzersin
Bu yolda yanık, mazlum

Lale gülden kaçarmış
Renk renk olur da kurtulamamış

NEDİM

Âşık oldu benim gönl-ü fakirim bir latife-i azîmeye
Nicedir bilmezdim ben bu dünyada yaşadığımı ondan
önce
Öğrendim de ne oldu hal-i hazırımın mahmurluğundan
başka
Ondan sonra başladı benim esaret-i dünyam bu aşk
uğruna
Avuturum kendimi bitanzim ile
Ey metbul gönül beni dinle
Olursa sana Allah yar olur;
olmazsa mahbub boşuna
dertlenme...

MENKUD

فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ

*Bu gidiş nereye? soralım kendimize,
Vuslata erecek kadar hazır mıyız?
Perdeler ötesinden Azrail gelse
Elinden tutup Rahmân'a varır mıyız?*

Giryan

